

Közélet, közérzet, kultúra

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA 2023/12

ujsg@erzsebetvaros.hu

www.erzsebetvaros.hu

Erzsébetváros Hírei

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk!

Szücs Édua rajza

Közmeghallgatás Erzsébetvárosban

Megkerülhetetlen, kötelező kiadásain kívül mire költött a kerület önkormányzata az idei évben a rendelkezésre álló 42 milliárd 115 millió forintból? Milyen távlati célokat követett? A december 5-én megrendezett, több mint kétórás közmeghallgatáson tartott beszámolójában erről adott számot Niedermüller Péter polgármester.

A lakók számos érdekes kérdést fogalmaztak meg, például lepusztuló épületekről vagy egész, hajdan csillogó főútvonalakról. Kiderült, hogy a lakók többsége nincs tisztában azzal, hogy mi a munkamegosztás a szűkülő hatáskörű önkormányzat és az egyre több feladatát begyűjtő kormányhivatalok között.

Cikkünk a 4. oldalon.

Egy díszpolgár vallomásai

Írásunk a 12. oldalon.

Budapest egyesítésének 150. évfordulóján il-lusztris társaságban lett Budapest díszpolgára Gálvölgyi János. „Polgár szeretnék lenni, de nem érzem magam dísznek”, mondja tréfásan Gálvölgyi a Csányi5-ben, ahova felesége, Gács Judit fordító társaságában Katz Dávid hívta meg. A könnyed és melankolikus beszélgetés tárgya az idők és a színház változása, egy házasság sikere, a vallás és a színpad találkozá-sa. És a legfontosabb, hogy közönsége is látta, Gálvölgyi jól van, „egészségügyi kalandját” maga mögött tudja. A világ és a színeszet vál-tozik, de a házaspár tartja a frontot. A Klub-rádiót tizenöt év után Gálvölgyi lemondta, de Pintér Béla társulatában új lapot nyitott, való-sággal megfiatalodott.

KONCERT A JÖVŐÉRT

7

MEGÚJULÓ PORTÁLOK

8

MICSODA NŐ!
MICSODA ÉNEKHANG!

12

HÚSZEZER
FORINTOS
KARÁCSONYI
UTALVÁNY
AZ ERZSÉBETVÁROSIÁKNAK!

Erzsébetváros önkormányzata idén meg-duplázta a gyermekeknek és időskorúak-nak szánt ajándékának értékét és már 20 ezer forintos utalványokkal segíti a kará-csonyi bevásárlást.

Utalványokat kaphat minden erzsebet-városi állandó lakcímmel rendelkező 60 év feletti nyugdíjas, 65 évesnél idősebb ke-rületi lakó. Ez a támogatás jár a családok-nak minden gyermek után, a megváltozott munkaképességűeknek és a fogyatékos-sággal élőknek is. Az önkormányzat 350 millió forintot szán erre a célra.

Az utalványok személyesen, vagy írá-sos meghatalmazás ellenében vehetők át. Ehhez szükség van személyi igazolványra és lakcímkártyára, a gyermekek törvényes képviselőinek fel kell mutatniuk a kiskorú-ak lakcímkártyáját is.

Az ajándékutalványok átvehetők:
2023. december 5. és december 20. között, valamint 2024. január 9. és február 29. között ügyfélfogadási időben a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáiban, az Erzsébet krt. 6. és a Garay utca 5. szám alatt.

Felkapcsolták a díszkivilágítást

Az első adventi vasárnapot követő hétfőn a kerület polgármestere a kisebb-nagyobb lakókkal közösen felkapcsolta Erzsébetváros ünnepi díszkivilágítását. Niedermüller Péter és csapata adventi kalendáriumokat osztott a rögtönzött ünnepség résztvevőinek. Az önkormányzat előtt már áll a kivilágított karácsonyfa, a körút felett világít a felirat: „Boldog Ünnepeket Erzsébetváros.”

Az ország legnagyobb adventi vására fedett térben

A Klauzál téri vásárcsarnokban a Green Market rendezvénysorozat sikere után karácsonyig minden vasárnap műsoros adventi vásárt tartanak. A rendezvény továbbra is a fenntarthatóság, a természettel való együttélés, az újrhasznosítás gondolatára épül. A vásári forgatagot koncertek, kulturális programok színesítik.

Ovisok az idősek klubjában

Erzsébetvárosban hagyomány, hogy nem csak a gyermekeket ajándékozzák meg Mikulás napján, de az ovisok is ünnepi műsorral köszöntik a szépkorúakat. December 7-én a Király utcai idősek klubjában már nagyon várták a Csicsgerő óvodából érkező gyerekeket, akik karácsonyi dalokat énekeltek, szavaltak. Sokan mosolyogva, mások meghatóan nézték őket. De a kicsik sem mentek el üres kézzel: a szépkorú klubtagok fonalakból készített manócskáit vihették magukkal emléke.

BÉKÉS, MEGSZENTELT NAPOK JÖNNEK

Mit jelentenek a téli ünnepek a vallásos emberek számára?

Aradi György, evangélikus lelkész:

– Számunkra az ünnepi időszak azt üzeni: erősödj meg a kegyelemben, amivel megajándékozott vagy. Sokszor érezzük úgy, hogy kicsúszik kezünkől az idő. A tehetetlenséget, a félelmet éljük át a háborús hírek, gazdasági nehézségek szorításában. Ezekkel a kérdésekkel néha magunkra maradunk. De Jézus születése, emberi megjelenése kapcsán megélhetjük, átgondolhatjuk, hogy az elszigeteltséggel, a félelemmel szemben mi az, ami-ben megajándékozottak vagyunk. Ne féljünk! Sok mindent látunk, ami félelmetes lehet, de ha megajándékozott életű vagy – s ebben az ünnep megerősít – a félelem nem uralkodhat fölötted.

Zeitler Ádám rabbijelölt:

A Hanukával kapcsolatban két történet áll előttünk. Az egyik a Makkabeusok győzelmének ünnepe, a másik jóval későbbi, ez a fény ünnepe. Miután a Makkabeusok megtisztították a szentélyt, egy napra elegendő szent olajat találtak, de csoda történt, az olaj nyolc napon át égett. Az igazi üzenet az, hogy egy kis gyertya elűzheti a masszív, áthatolhatatlan sötétséget. Ha a mostani helyzetben félelem, gyűlölet, sötétség van, egy kis reménység, egy gyertya elűzheti azt. Ehhez hit kell, egymáshoz fordulás, pár jó szó. A hanuka a legfiatalabb zsidó ünnep, mindössze kétezer éves. És mindig aktuális. Most azt is mondhatom: sajnós.

Mikulás járőrök az iskoláknál

HO-HO-HO! December 6-án ugyanúgy munkába indultak a rendészek, mint bármelyik nap – csak kicsit másképp! Aznap reggel a kerületi általános iskolák előtt teljesítették szolgálatot. A piros sapkával kiegészített új típusú munkaruha, a csokimikulás és a Rendészeti Igazgatóság 2024-es kártyanaptára mindenütt mosolyt csalt a gyerekek arcára. A piros sityak évente csak egyszer kiegészítője az egyenruhának, de akik az elkövetkező napokban találkoznak járőreinkkel, kártyanaptárat még kaphatnak – akkor is, ha már nem gyerekek!

Erzsébetvárosi Hanuka a Seress Udvarban

Idén a Hanuka december 7-én kezdődött és december 15-ig tart. A Csányi utca 6-ban lévő Seress Udvarban állították fel a Gólem Színház munkatársai által készített kilencágú gyertyatartót, amelyen az első gyertyát Szücs Balázs alpolgármester valamint az Apertúra társulat tagjai gyújtották meg. A Gólem társulatának vezetője, Borgula András mesélt a Hanuka, azaz a Fény ünnepének történetéről.

KÉRDÉS-VÁLASZ A JÁRDA SZÉLÉN

Milyen lesz önnél a karácsony? Csönd, halászlé, infláció

Karácsony előtt a kérdések egyszerűbbek. Lesz-e fenyőfa, milyen lesz az ünnepi vacsora? Befolyásolja-e az ünnepet a nyomasztó infláció? A Klauzál téri Vásárcsarnokban bevásárlókkal beszélgettünk.

Sipli Lajosné, Klárka

– Milyen lesz, milyen lesz... Semmi félelem. A karácsony nem változik. Ami töltött kápasztával kezdődik, azt nem lehet elrontani. Hova megy ez, melyik lapba? Ah... (Legyint.)

Emánuel Csupvumeke Veronika

Veronika édes kis babát tol kocsiban. Felülni már tud, tipegni még nem. – Nekünk mindig jó minden – mondja a fiatalasszony önbizalommal telten. – Tradicionális ételek lesznek. Káposzta, bejgli, kacsa,

Cseh Istvánné, Erzsébet és férje (miskolciak)

– A karácsony majdnem olyan, mint régen. Az unokáknak veszünk ajándékot, a felnőttek hoppon maradnak. A menü nem változhat. Halászlé, töltött káposzta, öntött kifli. Karácsonykor nem spórolunk.

Danisovszki Margit Anna és kisfia

Az anyuka nevét a valószínűleg autizmussal élő nagyfiú mondja, és gyakran ismétli. – Még egy hétig megyek dol-

gozni – mondja elnyújtott hangon a fiú. – Még egy hétig. Aztán fájt. Anyuka fáradtan mosolyog. A gyerek aranyos, ő így szereti. – Én nevelem, mert az apja meghalt. Karácsonyfát is állítok. Azt kiköveteli.

Gál Krisztina, adminisztrátor

– Nálunk családi körben zajlanak az ünnepek. Összejövünk. Három, sőt, most már négy generáció. Szóba sem jöhet más, csak halászlé, rántott hal, krumplisaláta, majonéz. A drágaság minket is hazavág, szűkösebb minden. Mibe kerül majd a hal? Arra gondolni sem merek.

Mátrai Gábor, magányos nyugdíjas

Egyedül élő emberként csendesség lesz. Főzni egyáltalán nem tudok, hozzák ne-

kem a kaját. Néha a szomszédasszony kisegít. Szórakozás a TV, de eljárok a Széchenyi-be.

Kurucz László, családosi nyugdíjas

Három gyerekem van, unoka öt. Ez betölti az első és a második napot. A szenteste viszont mindig csöndes. Karácsonyfát nem állítunk. Adventi koszorú az asztalon. A kaja szolid. Sonka, sajt, kifli. Meg némi pálinka.

Zsófi Krisztián, árus (Gasztró húсару)

Boltja a csarnok fő attrakciója. Országszerte járnak ide azok, akik szeretik a különleges húsokat. –A Klauzálon jók az ünnepek. Van pörgés. Huszonnegyediken délutánig dolgozom. A karácsony elrendezése a feleségem reszortja. Nagy a drágaság, de azért nem panaszkodom. **B. A.**

ÉVZÁRÓ INTERJÚ A POLGÁRMESTERREL

„Még sok a lyuk, amit be kell foltoznunk”

Barát József

Milyen volt Erzsébetváros számára a végéhez közeledő 2023-as esztendő?

– Volt nehézség bőven, de végre sok területen sikerült előrelépni. 2022-ben még a Covid-járvány számos utóhatásával kellett szembenéznünk, idén azonban bele tudtunk vágni több új projektbe.

Mi volt jobb idén, mint korábban?

– A Covid kényszerpályára tett minket a feladatok meghatározásában, drámaian csökkentek a bevételeink is. Az ingyen parkolás például százmilliókat vett ki a kasszából, zuhantak az adóbevételek. Amikor a források helyreálltak, végre léphettünk, például a lakhatási politikában. Folytattuk az önkormányzati lakások felújítását: már korszerűsítettünk több mint kétszáz lakást. Hozzáálltunk az önkormányzati épületek felújításához, ami teljes körű renoválást jelent a falba épített villanyvezetékek cseréjétől, a fűtés korszerűsítéséig. Jelentősen bővítettük a társasházi pályázatok programját, erre 600 milliót alapoztunk létre. Nagy erőfeszítéseket teszünk az energetikai korszerűsítés érdekében is.

Ez utóbbi kemény dió az Erzsébetvárosra jellemző 100-150 éves épületek esetében. A lakótelepek esetében legalább működött a panelprogram, de sohasem volt kormányzati terv az előregedett épületek korszerűsítésére.

– És ahogy elnézem, belátható ideig nem is lesz. Itt tennem kell egy megjegyzést: minket megelőzően Erzsébetváros egyetlen korábbi önkormányzata sem tett a miénkhöz hasonlóan nagy erőfeszítéseket a lakásállomány felújítására. És ebbe beletartozik azoknak a kibővített, megemelt összegű pályázatoknak a rendszere is, amelyek a házak szigetelését és a fűtési rendszerek korszerűsítését teszik lehetővé. Számunkra az első perctől kezdve nagyon fontos a fenntarthatóság. Ennek része a zöldítés, az átmenő autóforgalom csökkentése mellett

Egyébként is azon vagyunk, hogy a szociális háló szemeit egyre sűrűbbre fonjuk. A segélyezési rendszert átalakítottuk, egyszerűsítettük, hogy a rászorulóknak minél kevesebbet kelljen kilincselniük. De még mindig sok a lyuk, amit be kell foltoznunk. Korábban nem foglalkoztunk eleget például a kora-gyermekkori fejlesztéssel, miközben tudjuk, hogy az első ezer nap, minden gyerek életében kulcsfontosságú. A Dob utcai Varázsdoboz Játsszóház éppen ezzel foglalkozik, és egyre népszerűbb. Növeltük a rezstámogatást, megdupláztuk, tízezer forint-ról húszezerre növeltük a támogatást, amelyet az időseknek és a gyerekek után adunk karácsonyra. Egyre népszerűbb a Mozgáscentrum. Mindez a szociális ellátórendszerünket olyan módon erősítette meg, amihez hasonlóan más kerületekben nem látok.

Az önkormányzat a közelmúltban úgy döntött, hogy a takarítókat, akiket korábban az Erzsébetváros Kft. szerződéses partnerei foglalkoztattak, most behozza az önkormányzati cégbe. Ettől mit vár?

– Minden felmérés azt mutatja, hogy az Erzsébetvárosiak legnagyobb gondja a köztisztaság ügye. Ennek persze más-más megnyilvánulási formái vannak Belső-Erzsébetvárosban, ahol – hadd fogalmazzak így –, a turizmus ökológiai lábnyoma mutatkozik meg a szemetelésben is, mint Külső-Erzsébetvárosban, ahol inkább a kutyapiszokra panaszkodnak az emberek. Eddig is jelentős erőfeszítéseket tettünk a takarítás határfokának javítására, de az eredménnyel a befektetett sok százmillió forint ellenére sem lehetünk elégedettek. A vizsgálatok után kiderült: az alvállalkozók takarításának minősége elmaradt az elvárhatótól, így a képviselő-testületben az az álláspont alakult ki, hogy ezt a munkát hatékonyabban tudjuk elvégezni, ha saját kézbe vesszük. Azt várom, hogy egy jobban tervezhető, hatékonyabb takarítási rend alakul ki.

gon nincsen kormányzati politika. Nekünk pedig súlyos fejtörést okoz, hogyan segíthetünk fedél nélkül élő embertársainkon. Az Erzsébetváros Kft. munkatársai most járják végig a hajléktalanellátó civil szervezeteket egész Budapesten, 255 emberrel vették fel a kapcsolatot, közülük 11 állt munkába, de már csak 8-an maradtak alkalmazásban. Az életmódváltás nagyon nehéz feladat. Mi viszont nem adjuk fel az erőfeszítést, hogy saját szűkös eszközeinkkel segítsünk azokon, akiken lehet.

A képviselő-testületben visszatérően szenvedélyes viták tárgya az úgynevezett bulinegyed ügye. Az éjszakai szórakozóhelyek üzemeltetését a közelmúltban szigorították. Mire számít? Megnyugszanak-e a felborzott kedélyek?

– A kedélyeket nem mi borzoltuk fel. Fontos tudni: 2019 novembere előtt senki, semmilyen módon nem szabályozta a belső-Erzsébetvárosi szórakozóhelyek működését. Mi voltunk az elsők, akik ezt megtettük. Ujvári-Kövrő Mónika korábbi alpolgármester-asszony vezetésével létrehoztunk egy munkacsoportot, amely kidolgozta azoknak a kritériumoknak a rendszerét, amelyek teljesítése esetén a szórakozóhelyek éjjel után is nyitva tarthatnak. Mi éppen ezt ígértük a választási kampány során, bármit is állítsanak erről az ellenzéki képviselők. A kritériumrendszer jól szolgálja a szórakozóhelyeken belüli rendet. Most két irányban próbálunk elő-

relépni. Az egyik, hogy valóban szigorításokat vezettünk be a kihívó közterületi viselkedés visszaszorítására, sőt, a lakók nyugalma érdekében további szigorításokról is tárgyalunk. De azt is számos alkalommal elmondtam: én a kompromisszumok híve vagyok. Szerintem az biztosan nem megoldás, amit néhányan nagyon hangosan képviselnek, hogy igenis éjjelkor zárjunk be mindent, ide egy külföldi turista a lábát be ne tegye! Ezek abszurd követelések, tudomásul kell venni, hogy itt létrejött az, amit bulinegyednek, nevezünk, ezt egyik napról a másikra nem lehet eltörölni a föld színéről.

Ha eltörölni nem is lehet, de átalakítani talán igen.

– Abban máris sok mindent elértünk – ami az előrelépés másik nagy iránya –, hogy bevonjuk a vendéglátóhelyek tulajdonosait a rendfenntartásba. Már adnak plusz biztonsági őröket a közterület-fenntartókhoz, önálló takarítási feladatokat is vállalnak, és nem ajánlanak fel kedvezményeket a kocsmatúrák résztvevőinek. Ez mind azt bizonyítja, hogy maguk a vendéglátók sem abban érdekeltek, hogy náluk mindenki betegre igya magát és ordenáré módon viselkedjen. Tárgyszerűen ki lehet mutatni, hogy a kerületben ma már sokkal több kulturális rendezvény van – teszem hozzá: vendéglátóhelyeken is! – mint korábban bármikor. Ez lehetővé teszi, hogy a jövőben változzon a turizmus összetétele, mert éppen ez a kiút. Bezárni, kiirtani, sóval behinteni nem csak értelmetlen – lehetetlen is. A turizmus minőségét kell megváltoztatnunk! Hogy ide azért jöjjenek az emberek, hogy megnézzék a Rumbach utcai zsinagógát, elmenjenek az Örkény Színházba, részt vegyenek valamilyen angol nyelvű rendezvényen, leüljenek egy-egy teraszra, vagy parkba. Ezt a célt fogja szolgálni az is, hogy a Klauzál teret felújítjuk, Belső-Erzsébetváros kulturális és szimbolikus központjává tesszük. Addig azonban nem lesz eredmény, amíg a bulinegyedről csak dühből, indulatosan fogunk beszélni. Kulturált vitára van szükség. Ezért is mentem el, amikor az egyik lakó vitafórumot szervezett. Én a jövőben is elfogadok minden hasonló meghívást, mert meg kell hallanunk egymás szavát.

Lakásfelújítások (2020-2023)

az épületek szigetelésének a programja, a nyílászáró-csere program, amihez vissza nem térítendő hozzájárulást adunk a kerület lakóinak.

Szokta mondani, hogy időben meg kell állítani a lecsúszó családok eladósodásának folyamatát. Ami persze egy önkormányzat számára roppant nehéz feladat a mai viszonyok között.

– Valóban nagy kérdés, hogyan tudjuk megelőzni azt, hogy rászoruló emberek olyan sok-havi tartozást halmozzanak fel, ami reménytelen helyzetbe sodorja őket. Ezt a folyamatot meg kell állítani az első hónapokban, amikor még visszafordítható a helyzet. Ennek érdekében kidolgoztunk az ingatlangazdálkodással foglalkozó cégünk, az EVIN és a Bischitz Johanna Szociális Humánszolgáltató között egy korai jelzőrendszert, amit mi forró drótnak nevezünk. Amikor valaki második hónapja nem fizet lakbért, akkor egy szociális munkás kimegy hozzá és megnézi, hogy valamelyik adósságkezelő programunk kezelhetővé teszi-e a helyzetet.

Volt a kerületben egy hajléktalanügyi fórum, ahol felvetődött, hogy a takarítói munkát érdemes lenne felajánlani fedél nélkül élő embereknek.

– A hajléktalanok helyzete is olyan társadalmi gond, amelynek kezelésére ma Magyarorszá-

KÖZMEGHALLGATÁS:

Mire megy el közös pénzünk?

A polgármester az önkormányzat **Jövő7** elnevezésű átfogó programját ismertetve sok fontos adatot közölt. Először a **Gondoskodó Erzsébetváros** tervről beszélt, amelynek középpontjában a családok, az idősek állnak. Felidézte a súlyos tényt: Erzsébetváros a 22 fővárosi kerület között a 19. legszegényebb, a lakók átlagjövedelme szerint. Ezért is fontos, hogy az átalakított rendszernek köszönhetően többen és nagyobb összegben jutnak anyagi segítséghez, mint korábban. Erzsébetváros október végéig 128 millió forintot költött szociális támogatásokra, a Bischitz Johanna Humán Szolgáltató központ tevékenysége a születéstől az idősgondozásig kíséri a kerület lakóinak életét.

A **Zöld, fenntartható Erzsébetvárosa** klímabarát fejlesztés projektje. Az egyre drágább elektromos áram és a háztartási gáz takarékos felhasználása érdekében a képviselő-testület 3 milliárd forintos kerettel hozott létre Energiahatékonysági és Klímavédelmi Alapot. Ebből jut önkormányzati épületek felújítására, társasházi pályázatokra, de vissza nem térítendő támogatásra is, magánlakások nyílászáróinak cseréjére. A zöldterület-fenntartás éves díja elérte a 276 millió forintot.

Tiszta, rendezett, biztonságos Erzsébetváros: ez a címszó számos olyan feladatot egyesít, ami naponta foglalkoztatja a kerület lakóit. Ilyen a

köztisztaság, amelyre az önkormányzat idén közel egymilliárd forintot szánt. A kerület munkatársai havonta 5 millió 430 ezer 810 négyzetméteren takarítanak. Állandó vitatéma a rendőrség munkájának hatékonysága. Az önkormányzat a kerületi rendőrkapitányság számára a kötelező munkaidőn túli járőrszolgálatot finanszíroz, a biztonsági kamerák képeit összegző operatív központ rendőri figyeléséről gondoskodik, lakásokat biztosít rendőröknek, jutalmaz. Mindez összesen 80 millió forintos költséget jelent – mondta el **Niedermüller Péter**.

A **Fejlődő Erzsébetváros** program keretében 2023-ban 92 lakás újult meg, részben önkormányzati beruházásként, részben pedig olyan pályázatokon nyertes bérlők befektetéséből, akik a későbbi lakbérekből leírhatják befektetésüket. A kerület megkezdte 28 saját tulajdonú lakóépületének teljes felújítását, a Tiszta világos kapualjak projekt részeként 62 millió forintért megújult, kamerát kapott hét lakóépület portálja. Az önkormányzat felújította a Nefelejcs utca 63. alatti régi lepusztult épületet, hogy méltó körülmények közé költözhesen a Családok Átmeneti Otthona.

Az **Erzsébetváros kultúrnegyed** projektről a polgármester elmondta: nálunk nem lesznek akkumulátor és gumigyárak, nekünk itt Erzsébetvárosban a kultúrába, a művészetbe, a tu-

dományba kell investálnunk. Ezt is tesszük, már csak azért is, mert a minőségi kínálat, a minőségi turizmust erősíti, ami kivezető utat jelenthet abból a belső-erzsébetvárosi helyzetből, amelyet az ott lakók gyakran bírálnak. Niedermüller Péter részletesen beszélt az ERÖMŰVHÁZ programjairól, a kerület színházainak támogatásáról és büszkén említette az egyre nagyobb tekintélyű Erzsébetvárosi Irodalmi Ösztöndíjat, amelyre idén már 50 pályázat érkezett.

A polgármester számos érdekes kérdést kapott, például lepusztuló épületekről vagy egész, hajdan csillogó főútvonalakról. Kiderült, hogy a lakók többsége nincs tisztában azzal, hogy mi a munkamegosztás a szűkülő hatáskörű önkormányzat és az egyre több feladatkört begyűjtő kormányhivatalok között. Mi tartozik a kerülethez és a fővároshoz? Erre, és több más konkrét kérdésre a közeljövőben visszatérünk.

Barát József

KÉPVISELŐ-TESTÜLET: javuló közbiztonság, újjáépülő utasvárók

Erzsébetváros képviselői december 6-i ülésükön döntéseket hoztak a kerület rendőrségének megerősítése, a közösségi közlekedés kényelmének elősegítése, és a kulturális élet színesítése érdekében. Természetesen a viták sem maradtak el.

A testület több olyan javaslatot is tárgyalta, amelyek az idei költségvetés vége és 2024-es büdzsé elfogadása közötti átmeneti időszakra biztosítják fontos intézmények finanszírozását. Ilyen döntés volt az is, hogy megszavazták a Kerületi Rendőrkapitányság támogatásának folytatását. A szabadidős rendőri állomány túlszolgálatát a kerület a keretösszeg arányos részével, 35 millió forinttal támogatja.

Negyvenkilenc új, korszerű térfigyelő kamera felszerelése után Erzsébetvárosban javulhat a szabálysértések, bűncselekmények felderítése, erősödhet az erzsébetvárosiak biztonságérzete. A kerület közbiztonságát jelentősen erősítő beruházás várható költsége 120 millió forint, a teljes rendszer várhatóan már a jövő év végén működik majd.

A döntéshozó testület arról is határozott, hogy a JCDecaux Hungary céggel közösen új, valós idejű interaktív médiafelülettel ellátott trolibusz megállókat létesít. A 20 korszerű utasvárót olyan eszközökkel szerelik fel, amelyek közlekedési információk továbbítása mellett reklámok megjelenítésére is alkalmasak. A 15 évre szóló megállapodás szerint az új megállók létesítését a francia cég finanszírozza. Tíz megállóban infovitrineket helyeznek el az önkormányzat részére.

A képviselők megszavazták az Örkény Színház támogatásának meghosszabbítását. Ez a teátrum nemcsak az ország egyik kiváló művészszínháza, de fontos feladatának tekinti a közösségépítő kapcsolatteremtést is, igazi lokálpatrióta színház. Támogatására jövőre 70 millió forintot költ a kerület. Erzsébetváros részt vállal az Apertura színház finanszírozásából is. A független társulat, amely az Erzsébetvárosi Irodalmi Ösztöndíj programhoz kap-

csolódó irodalmi esteket és workshopokat is szervez, 7 és félmillió forintos támogatást kap.

A Fidesz képviselői szóba hozták, hogy a kerület kulturális ügyekkel foglalkozó alpolgármestere, Szücs Balázs szerephez jutott abban a sok bírálatot kiváltó megállapodásban, amelynek keretében a DK tagjai kedvezményesen válthattak jegyet a Katona József Színházba. Szücs Balázs, aki a DK árnyékkormányja mellett működő kulturális munkacsoport vezetője, elmondta: ez jó szándékú kezdeményezés volt. Számos cég és intézmény, köztük a MOL, az MTVA, és a Végrehajtói kar is kap kedvezményes jegyeket a Katonában. Azt azonban az akció indításakor nem gondolták végig, hogy párt eddig nem kapott árengedményt, így az sajnálatos módon politikai üggyé vált. **B. J.**

Több pénz zöldfelületekre, ösztönzőbb bérleti díjak

Több pénz a zöldfelületeink karbantartására és kialakítására, ösztönzőbb bérleti díjak a piaci bérlőknek és a nemrég visszaszerzett Király utcai épületek homlokzati felújításával kapcsolatos szerződések – egyebek között ezekben a kérdésekben döntött a képviselő-testület november 15-i ülésén.

A képviselők döntöttek az előterjesztések véleményezési idejének változásáról, valamint a polgármesteri megbízott pozíciójának létrehozásáról. Előbbivel kapcsolatban **Garai Dóra** (független) úgy vélte, a tervezet szűkíti a lakossági vélemények benyújtásának lehetőségét. Eddig az önkormányzat honlapján való megjelenéstől számítva a testületi ülés előtti 24. óráig tehettek írásbeli észrevételt, a most betervezett módosítás ezt egy nappal rövidítette. A testület végül az eredeti javaslatot fogadta el.

Vita volt a polgármesteri megbízott tisztségéről is. Az ellenzék számára elsősorban az nem volt világos, miért van szükség az új pozícióra, amikor az önkormányzatnak számos „fizetett alkalmazottja van”. **Niedermüller Péter** polgármester szerint lehetnek olyan feladatok, amelyeknek elvégzéséhez nincs jelenleg megfelelő alkalmazottja az önkormányzatnak, ilyen például az Erzsébetváros Kft. átalakítása, amelyet – mint mondta – „nem biztos, hogy egy bölcsész polgármesternek vagy egy lelkes alpolgármesternek kell megoldania”.

A képviselők 89 millió forinttal megemelték az erzsébetvárosi zöldfelületek karbantartására jövő évre szánt pénzt, tekintettel a piaci körülmények változására.

Hosszú és szerencsére eredményes egyeztetésre tett pontot a testület, amikor megszavazta, hogy az önkormányzat 10 millió forinttal segítheti a Rottenbiller utca 35. előtti járdarész zöldítésére tett lakossági erőfeszítéseket. A terület a Fővároshoz tartozik, de erzsébetvárosi polgárok lakják. Az egyeztetések végre eredményt hoztak: a Főváros áldását adta a zöldítésre, Erzsébetváros 10 millió forinttal segíti a folyamatot, és a társasház is nekiláthat a tervezésnek és a kivitelezésnek.

A képviselők úgy döntöttek, jövőre ismét csökkentik a Klauzál téri csarnok és a Garay téri piac bérlőinek bérleti díjait, hogy így ösztönözzék a kereskedőket további üzletek nyitására.

A képviselők döntöttek két új kitüntetés alapításáról. Így mostantól évenként ítélhetik oda „Az év erzsébetvárosi civil szervezete” és az „Egy mindenkiért” díjat. **K. P.**

ERZSÉBETVÁROS ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐJE – DR. OLÁH LAJOS KÉRDEZ

Miért maradnak büntetlenül a csalások?

„Vajon miként lehetséges az, hogy 2014-es, 2018-as és 2022-es választási csalások ügyében Terézvárosban és Erzsébetvárosban gyakorlatilag nincs érdemi felelősségre vonás, az ügyeket altatják mindaddig, amíg el nem évülnek?” November 28-án ezzel a kérdéssel kezdte napirend előtti hozzászólását a parlamentben kerületünk országgyűlési képviselője, Oláh Lajos.

Budapest 5. számú egyéni országgyűlési választókerületében – amely magában foglalja a VI. és a VII. kerületet is – három egymást követő választás során is csalás történt az ajánlások gyűjtésekor. A helyi választási bizottság DK-s tagja, Kékesi Tibor először 2014-ben tett feljelentést, jogosulatlan aláírással vagy hamis adatokkal elkövetett, választás rendje elleni büntett miatt. A BRFK Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztálya felfüggesztette a nyomozást, minthogy az „elkövető felkutatása nem vezetett eredményre”, majd 2023-ban megszüntette az eljárást, mert a büntethetőség elévült.

Kékesi ismét feljelentést tett a 2018-as választások után személyes adatok jogosulatlan megszerzése, okirathamisítás és a választás rendjének megsértése miatt, mert bebizonyosodott, hogy eltérő aláírásokkal 341 azonos ajánló szerepelt a Fidesz-KDNP, és a Lendülettel Magyarorszáért Párt ajánlóívén. A kihallgatott tanúk elmondták, hogy az utóbbi pártnak ők nem adtak aláírást, arról nem is hallottak. A BRFK Korrupciós és Gazdasági Bűnözés elleni Főosztálya eljárást indított, majd azt felfüggesztette, mert „az elkövető kiléte nem volt megállapítható”. Erről mondta napirend előtti

felszólalásában Erzsébetváros és Terézváros képviselője: „Önök nem találtak semmilyen elkövetőt, pedig ha megnézik, tudják – talán gyűjtöttek aláírást, nem csak másoltak mindig – hogy az ajánlóíveken fel kell tüntetni azt, hogy ki gyűjtötte az íveket az aláírásokat.”

A nevekkal folytatott manipuláció folytatódott 2022-ben és Kékesi Tibor feljelentése a korábbi pontokon kívül ezúttal már kiegészült költségvetési csalás büntetével is, hiszen a jogszerűtlen ajánlásokkal a jelöltek költségvetési támogatást akartak szerezni. Ezúttal a Munkáspárt 56 esetben tüntetett fel azonos adatok mellett eltérő aláírást, Gattyán Megoldás Mozgalmának ívein 26 egyező nevű ember szerepelt, legalábbis ennyit találtak, míg a rendőrség el nem vitte az ajánlóíveket. A nyomozóhatóság viszont nem nézte meg, hogy akadnak-e újabb ügyek. A Fidesz listáján négy elhunyt is volt, Gödény György Normális Élet Pártjának listáján pedig rengeteg halott nevét találták.

Idén október 26-án Oláh Lajos tizenegy kérdést intézett Pintér Sándor belügyminiszterhez, egyebek mellett arról, hogy hány választópolgárt hallgattak meg, hogyan kerülhettek ajánlók adatai tömegesen egyik jelölő szervezettől a másikhoz, hány ajánlategyűjtőt azonosítottak, hány hamis aláírást találtak. A képviselő azt is kérdezte, hogy sor került-e már azonosításra, mi az oka, hogy eddig nem találtak bűncselekményre utaló nyomot, volt-e hierarchia a csoportos elkövetők között. Oláh Lajos kérdéssel fordult a legfőbb ügyészhez is, aki tudatta, hogy a nyomozóhatóság a bűnügyek elkülönítése után a választás rendje elleni büntett esetében az eljárást megszüntette, ám a döntés ügyészségi felülbírálatát folyamatban van.

A belügyminiszter megbízásából Rétvári Bence államtitkár válaszolt november 13-án. Egyebek mellett közölte, hogy a BRFK Gazdasági Bűnözés elleni Főosztálya 37 személyt hallgatott ki a 2022-es országgyűlési választá-

sok kapcsán. Megalapozott a gyanú a Normális Élet Pártjából 1 személy ellen okirathamisítás, a Megoldás Mozgalomból 2 személy ellen a választás elleni büntett miatt. (A Gödény-párt aktivistáját a Pesti Központi Kerületi Bíróság pénzbüntetésre ítélte.)

Rétvári államtitkár azt is közölte, hogy a nyomozás még folyik arról, hogyan kerültek a nevek egyik jelölő szervezettől a másikhoz, az ajánlások vizsgálata is tart még. A Normális Élet Pártjából és a Megoldás Mozgalomból 3 személyt gyanúsítottként hallgattak ki. A Fidesz-KDNP ajánlóívein nem találtak hamis aláírást.

Napirend előtti felszólalásában Oláh Lajos november 28-án újabb kérdéseket tett fel: „Hogyan lehetséges, hogy egy gyanúsítottat sem sikerült találni, amikor 2018-ban 341 név szerepelt, sorrendiségében is megegyező módon a Fidesz, és egy kamupárt, a Lendületpárt listáján? Mit jelent az, hogy 2022-ben kamu pártok listáján újból szereplő nevek egy része a Fidesz listáján is megtalálható, de a nyomozóhatóság bűncselekmény hiányában megszüntette az eljárást a Fidesz-KDNP által benyújtott ajánlóívek vonatkozásában? Hogyan lehetséges, hogy a Fidesz listáit aláírhatják a halottak és semmiféle nyomozás nem történik azzal kapcsolatban, hogy ki gyűjti be a halottaktól az aláírásokat? Miért nem hajlandóak érdemben nyomozni? Miért nem hallgatták ki az összes hamis aláíró, és milyen javaslatot tettek le az elmúlt tíz évben annak érdekében, hogy ilyesmi többet ne fordulhasson elő?”

Ezekre a kérdésekre válasz egyelőre nem érkezett.

Barát József

Dr. Oláh Lajosnak a kerület lakói közvetlenül is feltehetik kérdéseiket, e-mail címén, fogadóórán, illetve Facebook-oldalán:
E-mail: drolahlajos@dkp.hu
Telefonszám: 06 30 709 1102
www.facebook.com/drolahlajos

IDŐSEK TANÁCSA

Az önkormányzatnak kötelessége segíteni

Gondoskodó
Erzsébetváros

– A társadalom általános gazdasági helyzete sokat romlott, indokolt a kérdés, hogy a válság hogyan érinti az erzsébetvárosi lakosságot, a családokat, az időseket? Sajnos a totális elszegényedés réme már érinti az időseket, ami érzékelhető a nappali ellátásban, a szociális étkeztetésben, az ételosztásokon.

Ezt mondta hozzászólásában dr. Kispál Tibor alpolgármester a kerületi Idősek Tanácsának november 23-i ülésén. Ez a fórum két alapvető szándékra épül. Az egyik, hogy az idős emberek tudására, tapasztalatára értékrendjére szükség van a munkában, de a családban és a hétköznapi életben is. Ugyanakkor a kerület szociális politikájának egyik alapelve, hogy az időseket az élet számos területén segíteni kell.

Kispál alpolgármester kifejtette: feladatunk, hogy szociális ellátó rendszerünkön keresztül a lehető legtöbb embernek – közöttük az időseknek – segíthessünk túlélni az elkövetkező időszakot.

Farkas Tünde, a Bischitz Humán Szolgáltató igazgatója a szociális háló különböző területeinek szolgáltatásait, juttatásait foglalta össze. Megemlítette, hogy a családsegítő szolgáltatások ilyen szervezett formában Erzsébetvárosban jelentek meg az idők folyamán először, így például a Fővárosban elsőként az Akácfa utca 61-ben jelent meg a szociális étkeztetés is, mint ellátási forma.

– Tudjuk, hogy az idősek számára az egymás között megosztott információk, fogalmazunk úgy, a szájhangyomány útján terjedő

információk teremtenek bizalmi légkört. Ezért is különösen fontos, hogy minél többen igényeljék a szociális háló által alanyi jogon járó juttatásait – mondta Farkas Tünde. Az állandó vagy tartós létfenntartási gondhoz nyújtott települési támogatás, a krízishelyzetre vonatkozó támogatás, az egyszerű gondozási segély, a gyógyszerkiadáshoz való hozzájárulás fontos része a szociális hálónak, de ugyanígy fontos a Humán Szolgáltató tucatnyi egyéb szolgáltatása. Ilyenek például a különféle tanácsadások, az egészségügyi szolgáltatások, vagy például a kiegészítő szállítási támogatás mellett az Erzsébet taxi szolgáltatása. A Humán Szolgáltató központ vezetője arra is felhívta a figyelmet, hogy aki bármelyik alanyi jogon járó segélyt, vagy támogatást kéri, annak az első kérelem beadását követően már nem kell külön-külön kérelmeznie az egyéb neki járó juttatásokat, azokat az önkormányzattól automatikusan megkapják.

Bárdi Zsuzsanna alpolgármester arról beszélt, hogy a hivatalos elnevezések miatt sajnos sokakban eleve kialakul egy ellenérzés, ami eltávolítja a lakókat attól, hogy segítséget

kérjenek. Például a települési támogatás kifejezésből nem derül ki, hogy az a közös költség-, villanyszámla-, gáz-tartozás kifizetésére is felhasználható. Krízistámogatás esetén sokan egy balesetre következtetnek a címből, de ez valójában teljesen más célra, például célbefizetésre használható fel. Fontos, hogy minél többen megtudják, hogy mi-mire használható fel, hogy a rászorulóknak nagyon sok célra igényelhetnek támogatást.

– Jó lenne hangsúlyozni – tette hozzá az alpolgármester –, hogy az igénylés, és maga az eljárás nagyon diszkrét, és senkinek nem kell

szégyellni, hogy kéri azt, ami állampolgári jogon jár neki.

A Humán Szolgáltató és az önkormányzat idén közös Szociális Kisokos kiadványban gyűjtötte össze a legfontosabb tudnivalókat, és az ügyfélszolgálati irodákon, de akár az idősek nappali klubjaiban is a munkatársak a jogszabályi környezetből kiemelve tudnak tanácsot adni a jogosultságokokról. Az igénylést a Humánszolgáltató Irodához kell benyújtani, címük 1076 Budapest, Garay utca 5. Telefonszámuk (+36 1) 462-3328, illetve e-mail címük human@erzsebetvaros.hu

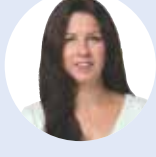
Sári Judit

BÁRDI ZSUZSANNA alpolgármester, Momentum

Választókerzetem egyik legnagyobb problémája az óriási turista-, és vendégforgalommal járó környezeti terhelés, így fokozottan kell ügyelni a köztisztasági feladatok ellátására. Az októberi testületi ülésen megszületett a döntés, az önkormányzat köztisztasági cége 2024-től saját munkavállalókkal végzi majd Belső-Erzsébetváros takarítását. A szabályok betartásához rendszeres és sűrűn ismétlődő ellenőrzés is kell. Erre mindenképpen fedezetet kell biztosítani a költségvetésben.

BÓNUS ÉVA, Momentum

Amikor Külső-Erzsébetvárosról beszélünk, kevés szó esik a takarításról, pedig a környezeti terhelés a Keleti melletti és a Garay tér környékét is sújtja. A Momentum frakcióval már eddig is bizonyítottuk: elköteleztük magunkat a terület köztisztaságát végző cég transzparens és számonkérhető működése mellett. A költségvetési tárgyalások során azon leszek, hogy a terület takarításra szánt forrásokat minél hatékonyabban tudjuk a külső részekben is köztisztaságra fordítani.»

DEVOSA GÁBOR, MSZP

A 9. sz. választókerzetben az alábbi fejlesztésekre volna szükség 2024-ben:

- Damjanich utca zöldfelület felújítása
- Dembinszky utca járda és zöldfelület felújítása
- További térfigyelő kamerák telepítése
- Növényesítés folytatása a Murányi és a Hernád utcában
- Marek József utca zöldszigetek felújítása
- Gyalogátkelő felújítása az István – Murányi utca sarkán, valamint új gyalogátkelő létesítése a Murányi-Dembinszky utca kereszteződésén

KÉPVISELŐI KÖRKÉRDÉS

Az ön választókerzetének igényei alapján milyen szempontokat kellene az eddiginél erősebben figyelembe venni, az önkormányzat 2024-es költségvetésének összeállításakor?

DR. KISPÁL TIBOR alpolgármester, MSZP

A 3. sz. választókerületben a legfontosabb támogatandó feladatok:

- közbiztonság: újabb térfigyelő kamerák elhelyezése
- közterületek további növényesítése,
- a közterületek útjeleinek megújítása,
- az utcai zöld henger alakú szemetes edények teljes cseréje,
- köztisztaság: gyakoribb járdatarítás
- homlokzat-felújítás kedvezőbb pályázati támogatása,
- graffiti mentesítés nagyobb támogatása

MOLNÁR ISTVÁN, független

Tavasszal, nyár elején 250 lakómnak tettem fel ugyanezt a kérdést. A válaszok alapján első helyre került, hogy lakóim sokkal több szociális akciót, támogatást szeretnének. Ezt követte a több takarítás, a társasházak kiemelt támogatása, a közbiztonság javítása és az Airbnb lakások helyzete. Én, mint képviselő (és mint kerületi lakó) egyetértek ezzel a probléma sorrenddel, tehát ezeknek az ügyeknek a kiemelt kezelését, támogatását javaslom a jövő évi költségvetésben.

RIPKA ANDRÁS, Fidesz

Véleményem szerint a köztisztaság és a közbiztonság javítása kell, hogy prioritást kapjon a következő költségvetésben. Folyamatos lakossági visszajelzés érkezik a Jósika és Rózsa utca kereszteződéséről, hogy drogok jelentek meg a környéken, a kereskedelem és fogyasztás hatására kezd elviselhetetlenné válni ez a korábban csendes övezet. Az önkormányzatot sújtó bírságok, elbukott perek helyett inkább erre kellene költeni közös pénzünkkel.

SÁLI ANNAMÁRIA, Momentum

A kerzetemet két oldalról is forgalmas útvonalak szegélyezik: az Erzsébet körút és a Rákóczi út, emellett átszeli a Rottenbiller utca is. Sok más kerületrészhöz hasonlóan a köztisztaság kérdése itt elsődleges, ezért a takarításra szánt pénzt nemcsak hatékonyabban kell tudnunk elkölteni, de szankcionálásra is szükség van. Nem lehet bocsánatos bűn, ha valaki lomtanításra használja az utcát, vagy nem szedi fel a kutyapiskot. Emellett, ahol a közművek engedik, valódi zöldítést kell végeznünk.

UJVÁRI-KÖVÉR MÓNIKA, DK

Vannak olyan területek, amelyekre több pénz kellene fordítani, ilyen például a köztisztaság és a közbiztonság. Ám úgy gondolom, hogy ezeket a többletköltségeket nem az önkormányzatnak, hanem az államnak kellene állnia, mivel a Belső-Erzsébetvárosból befolyó bevételek is az államkasszába kerülnek! Ezenkívül mindig örömmel fogadom, amikor több forrást biztosítunk a társasházaknak és a kerületi lakók számára, például pályázati úton. Ez így lesz a 2024-es költségvetés elfogadásakor is.

Lomtanítás garázsvásárral és árvácskákkal

Idén is rendben lezajlott a lomtanítás a kerületben, amelyhez Erzsébetváros önkormányzata több akcióval is csatlakozott. A lomtanítást megelőzően nagyszabású garázsvásárt tartottak a Klauzál téri vásárcsarnokban. A Cseriti jótékonyági bolthálózat erre az alkalomra a kerületbe hozta átadópontját, sőt, akik nem tudták elvinni feleslegessé vált, de mások számára még használható tárgyait, azokhoz egyeztetés után el is mentek. A garázsvásár és a

Cseriti mellett az önkormányzat megszervezte a veszélyes hulladék-gyűjtést is, ahova azokat a hulladékokat lehetett leadni, amelyeket lomtanításkor sem szabad kitenni az utcára. A két napos akción árvácskákat kaptak ajándékba mindazok, akik elvitték a Rózsaák terére ezeket a hulladékokat. Hogy a több száz árvácská vagy az elszállított több kisteherautónyi veszélyes hulladék a beszédesebb szám, azt döntsék el az olvasók!

Takarítás, síkosságmentesítés – télen másképp

A novemberi lomtanítás után az Erzsébetváros Kft. ismét fertőtlenítette a kerület utcáit emberre és állatra veszélytelen, de tartós védelmet nyújtó bio-szerrel. Télen a hideg és csapadékos időjárás miatt szünetel a fertőtlenítés és a vizes takarítás is. Ilyenkor viszont az önkormányzati cég munkatársai figyelik az időjárás-előrejelzéseket, így számukra nem volt meglepetés, hogy november utolsó napján régóta nem látott hótakaró borította be a fővárost. A köztisztasági dolgozói már a havazást megelőző napon leszórták a parkokat és tereket övező utcákat környezetkímélő síkosságmentesítő anyaggal.

A lakóépületek előtti járdák síkosságmentesítése a társasházak, üzletek kötelezettsége. Erre - ahol szükséges - a Rendészet járőrei a téli ellenőrzések során felhívják a figyelmet. Nincs kivétel, például az önkormányzati tulajdonban levő épületek előtti járdaszakaszokon az EVIN társasházkezelője látja el ezt a feladatot, úgy, ahogy az általuk kezelt magántulajdonú épü-

letek esetében is. Olyan társasházaknál, ahol a földszinten üzlet található, ott nyitvatartási idő alatt az üzlet tulajdonosának, bérlőjének kell a síkosságmentesítést elvégezni.

Fontos tudni: ha valaki a síkos, havas, eljegesedett járdán balesetet szenved, akkor ezért a társasház felelősséggel tartozik, ugyanúgy, mint amikor például, a tetőről lezúzó hó okoz sérülést egy személynek, vagy kárt tesz egy gépjárműben.

Ötvenkét fával gazdagabbak vagyunk!

Zöld, fenntartható Erzsébetváros

A jó kertész tudja, hogy fát ültetni az őszi lombhullás beköszöntése után érdemes, mert az őszi és a téli csapadék nagyon jó hatással van a gyökeresedésre. Az ilyenkor elültetett facsemetéknek, különösen a szabadgyökerű fáknek, tavasszal, amikor már jól megkapaszkodtak a talajban, jut erejük a lombosodásra, növekedésre. November az ültetés hónapja volt a kerületben is, Erzsébet-

város 52 facsemetével gyarapodott. Ezek között van földbe ültetett és planáris csemete, akadnak közöttük színes, magasra növekedő fák, örökzöldek, így például galagonya, gömbkőris, perzsa varázsfa, páfrányfenyő is. Övük együtt Erzsébetváros növényzetét!

Az összeállítást készítette Sári Judit

BUDAPEST NAGYREGÉNY

Houdini Erzsébetvárosban

Érdekes irodalmi kísérlet tanúi lehetnek a Mindenki Erzsébetvárosa kerekasztalának novemberi résztvevői. A főváros egyesítésének 150. évfordulója alkalmából jelent meg a Budapest Nagyregény, melyben 23 kortárs szerző közös művét olvashatjuk. A munkára felkért írók mindegyike egy-egy kerületről írt. **Niedermüller Péter** polgármester a kötet erzsébetvárosi fejezetéről, a kerület Budapest kultúrájában betöltött szerepéről beszélgetett **Kemény Zsófi**val, a fejezet írójával, **Nyáry Krisztián** íróval, a Budapest 150 Tanácsadó Testületének elnökével és **Török András** művelődéstörténésszel.

Formai értelemben a könyv 23 író „közös regénye”. Hallottunk már négykezes regényről, két író közös, egymásnak felelgető naplójáról. Huszonhárom szerző írásainak egybefűzése valószínűleg bonyolultabb folyamat. Indulásként a kerületeket kellett kiosztani, meg kellett állapodni a terjedelemben. A cselekménynek két idősíkból kellett játszódnia, ma és „akkor”, 1873-nál korábbi esemény nem szerepelhetett. Írni kellett egy szinopszt és tartani kellett a határidőt. A szöveg természetesen nem egységes, mindegyik szerző saját hangján szól meg, de vannak a fejezetek között átkötések. Az írók sem valamennyien „pestiek”, határon túlakat is felkértek. A munkát két szerkesztő fogta össze: meg kellett állapodni abban, ki passzol Józsefvároshoz, ki Zuglóhoz, ki született, élt, nevelkedett „külső” kerületben. Néhányan, ahogy az várható volt, kerületet cseréltek. A munkába a Szabó Ervin Könyvtár is bekapcsolódott, pályázatot hirdetve civileknek: írják meg, ha érdekes történetekkel találkozhatnak. A sztorik a nagyregény honlapjára is felkerültek.

Erzsébetvárost Kemény Zsófi képviselte. A fejezetben szerepelnek „mágikus” elemek. Houdini szabadulóművész hazalátogat Pestre,

s a Royal Hotel pálmakertjében érdekes dolgok történnek. Az író nagypapája a kerületben született, itt élt és a szerző felnőtté érésének fontos színhelye volt a bulinegyed. Erzsébetváros egyébként a magyar irodalomtörténet megkerülhetetlen helyszíne. Nyáry Krisztián mondja, hogy ez a kerület a város irodalommal leginkább átszőtt része. Életének utolsó szakaszában itt élt Petőfi, húsz méterre innen állt a ház, ahol a Nemzeti Dal született. Odébb, a sarkon álló épületben írta Mikszáth a Beszélő köntöst. A Síp utca és a Dohány utca sarkán lakott Vajda János. Krúdyt Óbudához szokás kötni, de életének sikeres szakaszában a Király utcában lakott. És nem feledkezhetünk meg Külső-Erzsébetvárosról sem, Örkényről, Rejtőről, Faludyról, Karinthy szülőházáról. Fontos tény, hogy a kerület lakóinak harminc-harmincöt százaléka a rohamosan asszimilálódó zsidósághoz tartozott. Az első bevándorló nemzedék a XIX. század közepén még jiddis nyelven beszélt, de ezek az emberek kifejezetten azzal a céllal jöttek Budapestre, hogy utódaik magyarok legyenek. Ugyanez mondható el a főváros sváb, szlovák beköltözőiről. A beszélgetés résztvevői szerint mai formájában Erzsébetváros nem jött

volna létre, ha nincs mögötte ez a sokféleségben lenyűgöző társadalmi szövetség. A nagyregény Erzsébetvárosról szóló részét Török András méltatta. Mint mondta, nem hiányoznak belőle a „mágikus elemek”, az időkezelés technikája mesteri.

A bulinegyed persze nem maradhatott ki a történetből, hiszen a szerző gyakran megfordult itt. Niedermüller Péter polgármester érzelmei kettősek. A törekvés továbbra is az, hogy Erzsébetváros kultúrnegyed, értelmiségi központ legyen, miközben fennáll a veszély, hogy a belvárosi lakosság kiköltözésével, idősödésével a kerület elszőlőmösödhet. A folyamat ugyanakkor kétirányú, mert az annyit vitatott mulatónegyed mélyén kulturális értelemben értékes közösségi terek is nyílnak. Nyáry Krisztián szerint Erzsébetvárosnak mindig voltak ilyen korszakai. A Király utca keletkezése idején eleve „bulinegyednek” indult, ahol a nyugati arisztokrácia bizarr és szabados szórakozási formákat keresett. Európai híre volt. Nem véletlenül látogatott ide rendszeresen a walesi herceg. A történet ismétlődik.

Ha valaki a kötetet harminc-negyven év múlva fellelő, láthatja, mit gondoltunk vá-

Elkezdődött a város második 150 éve

A városegysítés 150. évfordulója anyagi szorongatás közepette, a kormány közönye mellett zajlott. Megjelent a Budapest Nagyregény, 23 prózaíró közös vállalkozása, született bensőséges, néha megható videó, művészek, értelmiségiek részvételével. Újra életre kelt a főváros egyik ikonikus épülete, a Merlin Színház. A november 17-i születésnapot egész héten változatos programokkal, bulivillamossal, előadásokkal, koncertekkel és szabadtéri kiállítással ünnepelte a város. A Városháza udvarán 151 illusztrátor alkotott egy-egy jelentős eseményt 1873-tól napjainkig.

Gálakoncert zárta az ünnepséget a Víg-színházban. Az ünnepséget Novák Katalin köztársasági elnök beszéde nyitotta meg. Az államfő kiemelte: ezeréves államunk testében 150 éves szív dobog, ez a szív erőt ad a nemzetnek a fennmaradáshoz és gyarapodáshoz. Fiatal, szinte kamasz városról van szó, amely előtt reményteljes jövő áll. Köszöntőt mondott Karácsony Gergely főpolgármester is. Karácsony szerint Budapest a nemzet fővárosa, „magyarságában rendíthetetlen”. Az elmúlt 150 évben másik jelzőt is kivívott: magyar és európai. Karácsony hangsúlyozta: Budapest igazsága, nincs olyan megosztás, hogy „Budapest vagy vidék.” Budapest és vidék együtt létezik.

A beszédeket gálakoncert zárta.

rosunkról a 150-edik fordulón. Kicsit 1923-ra, az ötvenedik évfordulóra hasonlít az ünnep. Akkor sem emeltünk szobrokat (nem volt pénzünk), de Bartók, Kodály, Dohnányi ünnepi zenéje fennmaradt.

Buják Attila

Koncert a múlt tiszteletére – a jövőért

November 19-én, Budapest 150. születésnapján megtelt a Dohány utcai zsinagóga majdnem 3000 ülőhelye. A Fesztiválzenekar ünnepi koncertjét Erzsébetváros önkormányzata és a MAZSIHISZ szervezte, ez volt a Zsidó Budapest 150 éve rendezvénysorozat egyik csúcspontja. A hangversenyre nem csak 1000 fizetővendég jöhetett el, azt ingyen meghallgathatták az erzsébetvárosi polgárok is.

Grósz Andor, a Magyar Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöke megnyitó beszédében arra emlékeztetett, hogy voltak, akik korlátozták volna a zsidók részvételét Pest, Buda és Óbuda 1873-as egyesítésének előkészítésében. Szerencsére a folyamatot irányító bizottság vezetője nem hallgatott rájuk. Így a Pesti Izraelita Hitközség első főrabijának unokája, Wahrmann Mór, aki egyébként a legelső zsidó parlamenti képviselő volt Magyarországon, kulcsszerepet játszhatott az egyesítésben. A MAZSIHISZ elnöke megállapította: a magyar zsidók joggal lehetnek büszkéek, elődeikre, akik hozzájárultak Budapest, az egyedülállóan szép világváros felvirágoztatásához.

Niedermüller Péter, Erzsébetváros polgármestere Ady Endrét idézte, aki szerint a modern Budapest létrejöttében meghatározó szerepet játszott a liberális elveket valló nagyvárosi zsidóság. A polgármester hozzátette: ez a közösség már a 19. században nyitott volt

Európára, a világ sokféleségére és ez is hozzájárult, hogy Budapest igazi európai nagyvárossá váljon. Sajnos a nyitottságból a két világháború között nem sok maradt: a magyar társadalom többsége elfogadta a nacionalista, antiszemita közhangulatot, cserbenhagyta zsidó honfitársait, kiszolgáltatta őket a nácioknak és a nyilasoknak.

Ma Magyarországon a zsidókat nem fenyegeti fizikai erőszak és büszkéek lehetünk arra, hogy Budapesten pezsgő zsidó kulturális és művészeti élet van, él egy olyan fiatal nemzedék, amely a kultúrán, társadalmi felelősségvállaláson, az európaiságon keresztül fogalmazza újra identitását. Niedermüller Péter megerősítette: Erzsébetváros azon dolgozik, hogy olyan közösséget hozzon létre, amely befogadó, ahol mindenki otthon és biztonságban érezheti magát bőre színétől, vallásától, etnikai hovatartozásától, szexuális irányultságától függetlenül.

A polgármester emlékeztetett arra a barbár vérengzésre is, amelyet a Hamasz október 7-én követett el Izraelben. Elmondta: nincs mit csodálkozni azon, hogy Izrael minden rendelkezésére álló eszközzel megvédi magát. Hozzátette, hogy a gázai civil áldozatok nem Izrael, hanem a Hamasz áldozatai. Beszédét azzal zárta, hogy ez az ünnepi hangverseny nem csak a zsidó Budapest 150 évére emlékezik, de a terroristák áldozataira, az elhurcolt túsokra és a harcokban elesett katonákra is.

A koncert karmestere **Fischer Iván**, a világ tíz legjobb dirigensének egyike volt. A Budapesti Fesztiválzenekar, amelyet szakértők és a közönség szavazatai alapján a Gramophone zenei magazin tavaly az Év Zenekarává választott, a koncerten Johann Sebastian Bach, Alekszandr Glazunov és Kodály Zoltán műveit játszotta. Négy évszázad, kelet és nyugat kulturális kincsei között felmutatta: kultúránk egyszerre összetéveszthetetlenül magyar és európai.

B. J.

ÚJ JEGYZŐ ERZSÉBETVÁROSBAN

Aki a megoldást keresi, nem az akadályt

„Az ügyet kell elintézni és nem az ügyfelet.” Ez Erzsébetváros új jegyzőjének, Tóth Jánosnak a hitvallása, és az ironikusan megfogalmazott, de nagyon is komoly jelmondat ma már közismert szállóige az ország jegyzői karában. Tóth János ugyanis a Jegyzők Országos Szövetségének elnöke, nemcsak a nemzeti szintű konferenciák előadója, de rendszeres vendége az önkormányzati apparátus törvényes működéséért felelős szakemberek vármegyei tagozatainak is. A jegyzők közigazgatási konferenciáján a közelmúltban már a jövő évi választásokra készültek. Azt próbálták tisztázni, hogyan is kezeljék majd a voksolás és az új önkormányzatok hivatalba lépése közötti szokatlanul hosszú időt.

Részben a véletlen műve, hogy Tóth János éppen jegyző lett, de az biztosan nem, hogy több mint 40 éve az önkormányzati munka a szenvedélye. Érettségi után 1981-ben nem vették fel a jogi egyetemre, és szülőfalujának, Vámospercsnek a tanácselnöke gyakornoknak hívta az akkor még tanácsnak nevezett önkormányzatba. Tudta róla, hogy a szomszédok rendszeresen nem csak azt kérték a fiútól, hogy a hivatalos leveleket olvassa fel, de azt is, magyarázza meg: mit is jelent a sok papírzú mondat. Akkor most mi a teendő? Gyakornokként már fizettek ugyanezért.

Tóth János azóta is gyakorol. Az Államigazgatási Főiskola elvégzése után Kabán dolgozott, majd Sárrétudvariban lett végrehaj-

tóbizottsági titkár. Első jegyzői megbízatása Tokodhoz kötötte, majd 1996-tól Tahitófalu-ban kapott jegyzői megbízatást: itt 18 évet töltött el. Volt hol kemény politikai leckéket tanulnia, hiszen 2018 után Esztergomban dolgozott, 2021-től pedig Göd jegyzője lett.

Két főiskolai és egy egyetemi diploma után, harmincöt éves vezetői gyakorlatának tanulsága számára, hogy az önkormányzati munkában az eredményesség legfontosabb feltétele, a polgármester és a jegyző harmonikus együttműködése. A polgármesteri hivatal apparátusának irányítója a jegyző és ő felel a törvényességért is, hiszen a választott vezetők többségének nincsen jogi, vagy közigazgatási végzettsége. A jó jegyző azonnal felismeri, ha egy-egy tervezett

intézkedésnek jogi akadályja van. De nem az a dolga, hogy keresztbe tegyen, megtorpedozza az intézkedést. A feladat az, hogy ismerje a terveket, a közös célt, és találja meg a megvalósítás útját, a megoldás lehetőségét.

Az új kerületi jegyző erről a sokak számára talán száraz feladatkörrel olyan szenvedéllyel beszél, hogy a hozzá nem értőt is meggyőzi: ő az az ember, aki a megoldás része, és nem a problémáé.

Tóth János kétgyermekes édesapa, kétszeres nagypapa. Diplomás lovastanár, azaz hipológus. Lovassport egyleti elnökként, szervezője országos és nemzetközi fogathajtó versenyeknek, sőt, szenvedélyes amatőrként időnként maga is a bakra ül. **Barát József**

7 TÁRSASHÁZ KAPUALJA MEGSZÉPÜLT A 7KERBEN, ÉS FOLYTATÓDIK A FELÚJÍTÁSI PROGRAM

A Bach-ház is ünnepel!

Összesen 62 millió forintot költöttek idén a kerületben arra, hogy tiszta és világos portálok fogadják lakóikat hét önkormányzati tulajdonú társasházban. Az Izabella és a Kis Diófa utcában, a Szövetség, a Murányi és a Péterfy Sándor utcában az ünnepekre elkészültek a szakemberek, és a Klauzál tér 7-ben is örülhetnek az ott élők a megújult kapualjnak. A Csányi utca 10. felújítására pedig ebben az évben 182 millió forintot fordított az önkormányzat.

Megújult bejárat és lépcsőház várja a Klauzál tér 7-be érkezőt, és az épület homlokzatának a felújítása is elkezdődött. Az osztópárkányig jutottak el a kivitelezők, de jövő tavasszal folytatják a társasház renoválását. A falakat úgynevezett antigraffiti impregnálóval kezelték, hogy az esetleges falfirkákat gyorsabban el lehessen távolítani. A bejáratok fölé mozgásérzékelő lámpákat szereltek és biztonsági kamerákat is kihelyeznek majd, a köztisztaság és a közrend megerősítése érdekében.

A HÁZ ANNYI IDŐS, MINT BUDAPEST: 150 ÉVES

A Klauzál tér 7. és Klauzál utca 36. számok által jelölt saroktelken korábban egy földszintes lakóház állt, amit Bach Károly kereskedő bontott le 1873-ban, hogy a helyére eklektikus lakóházat építtessen. A következő évben elkészült a háromemeletes, faragott vörösmárvánnyal díszített ingatlan, ahol az elmúlt évszázadban több szerencsétlen sorsú ember lakott.

1915-től például itt élt és rendelt dr. Lengyel Piroska orvosnő, akit egy halálos kimenetelű, tiltott műtét miatt megfosztottak diplomájától, és ezután libaértékesítésből próbált megélni.

1937-ben, újév napján Apucki Mihály szobafestőt a ház aljában működő vendéglőben egy szódásüveggel leütötték.

1953-ban a rendőrség börtönbe zárta az itteni Tejbolt vezetőjét, mert az vizezte a tejet.

A Bach-bérházat 1964-ben újjáépítette a Fővárosi VII. kerületi Tanács VB Házkezelési Igazgatósága a Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalattal.

HOMLOKZATOKAT, TETŐKET, ELEKTROMOS RENDSZERT JAVÍTANAK

A Tiszta és világos kapualjak program első ütemében tehát összesen hét társasház portáját tették rendbe december 12-ig. Az Izabella utca 31, a Kis Diófa utca 8 és 12, a Murányi utca 5, a Péterfy Sándor utca 43 és a Szövetség utca 15

mellett a Klauzál tér 7 szépült meg az ünnepekre, és további fejlesztések is folynak Erzsébetvárosban.

A Kisdiófa 8. és 12. szám alatti társasházakon külső és belső homlokzatfelújítás zajlik egészen jövő márciusig. A Nefelejcs utca 12-ben az elektromos hálózat és a tetőszerkezet rekonstrukcióját végzik, várhatóan februárban lesznek kész vele. A Csányi utca 10-es ház tetőszerkezete már kész, jelenleg a homlokzatot renoválják, és nyílászárókat cserélnek, mindez mintegy 180 millió forintos beruházás. A Csányi utca 4 szépitése most kezdődött el, felkészül a Csányi utca 8-as számú társasház, melynek rendbetételére közbeszerzési pályázatot írnak ki.

Török Zsuzsa

KÉPVISELŐI PORTRÉ

A sportember

Ripka András tősgyökeres erzsébetvárosi, már nagyszülei is egész életükben itt éltek a Damjanich és az Alsóerdősor utcában. Ripka sohasem vágyott máshová, itt minden közel van: kamaszkorában fél óra alatt gyalog el lehetett jutni tíz moziba.

Egy multinál dolgozó jól kereső épületgépész volt, amikor a fejébe vette, hogy politizálni fog. Korábban erről szó sem lehetett, hiszen válogatott sportoló, párbajtőrívó volt, a magyar bajnokság második helyezette, aki kijutott a világbajnokságra is. Veteránként még néhány éve is magára öltötte a plasztont, a felsőtestet védő vívókabátot és a maszkot.

2008 forró őszén úgy érezte, hogy be kell kapcsolódnia a közéleti csörtékbe, a Fidesz oldalán – a konzervativizmus Ripkáéknál családi hagyomány. Egyébként a várospolitikai is: dédapja testvére Ripka Ferenc 1924 és 1932 között Budapest igen eredményes főpolgármestere volt. Harcot hirdetett a TBC és a drágaság ellen. Amerikából hozatott be fagyasztott húst, hatósági áron alma és tojás akciókat szervezett. Racionalizáltatta a pénzügyeket, az idegenforgalom fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetett. Nyugdíjba vonulása után Fonyód legendás alakja lett, szobra ott ma is találkahely, nevét sétány viseli.

András 2010-től 2014-ig egyéni képviselő volt, közben politológiai diplomát is szerzett, később az EVIN, a helyi ingatlankezelő Kft. munkatársa lett. Listás mandátumot 2021-ben szerzett, majd a tavalyi időközi választásokon visszanyerte korábbi körzetét, a Bajza – Jósika – Hársfa – Király utcák között. Miért győzött?

– Helyzeti előnyöm, hogy itt élek közel ötven éve, naponta találkozom a kerületünk lakóival, így pontosan tudom, hogy mi az, amire az embereknek szüksége van. A legfontosabb minden esetben a személyes kontaktus. Valószínűleg ez lehet a siker kulcsa – mondta erről a képviselő.

Lokálpatriótaként úgy érzi, hogy körzetében a takarítás színvonala a legnagyobb gond – sajnos szemetesek az utcák. Van is ötlete arra, hogyan lehetne javítani ezen a helyzeten. Úgy gondolja, hogy minden választó körben, minden háztömbben állandó személyzetnek kellene gondoskodnia az utcák tisztaságáról. Így nyomon követhető és számon kérhető lenne a munka színvonala. Csak az a nagy kérdés, honnan lesznek jelentkezők annyi pénzért, amennyit a kerület ajánlani tud. Meglátása szerint körzetének egyes pontjain kialakultak bünyözési göcök, melyek felszámolása kiemelt feladat kell, hogy legyen a következő ciklusban.

Ripka András szerint a kerület lakói profitálnának abból, ha a képviselő-testületben erősebb párbeszéd alakulna ki a kerület vezetését adó koalíció képviselői és az ellenzéki fideszesek között – akár a takarításról is.

B. J.

EZ A MI VÉGSŐ OTTHONUNK

Szenti Évi és a Nostalgia dalkör

Mi köti össze Párizst a délibábos Hortobággal? Az a Nostalgia dalkör, amelyre minket is meghívtak a Dózsa György úti Idősek Otthonába. A ház lakóiból alakult énekkar kívülről fújta a francia sanzonokat és a magyar nótákat, slágereket és népdalokat. Tarnai Margit zongoraművész kísérte az énekeseket, akik olykor táncra is perdültek. Olyan vidám hangulatot varázsoltak, hogy még a nap is kisütött a szomorkás októberi délelőttön. A műsor után körbevettek minket a dalkörösök, az átlagéletkoruk 70-80 év közötti, és lelkesen mesélték, hogy úgy érzik magukat itt, mint egy nagy családban. Szent Évinek köszönhetik a legtöbbet, aki betanította nekik a dalokat, szervezi a dalkört, és tartja a lelket mindenkiben. Szent Évi és férje, Gyuri is ebben az otthonban élnek: Évi 69 éves, Gyuri 77, két éve házasodtak össze, úgyhogy ők az idősek otthonának fiatal házasai. Mindkettőjüket imádják itt: Évi szívét-lelkét beleteszi a közösségi munkába, Gyuri pedig igazi ezermester, ha bármi elromlik, őt hívják.

Szenti Évit először egy idősek napi rendezvényen láttam a színpadon a K11-ben. Régi slágereket énekelt, s azt hittem, profi előadóművész. „Én nem tudok énekelni, csak nagyon szeretek. Amit én csinállok, az örömeinkelés” – mosolyog Évi, mikor vendégül lát az otthon egyik kis apartmanjában, ahol férjével laknak. Gyurival együtt költöztek be ide, azért is kellett gyorsan összeházasodni, mert csak így kaphattak itt közös

lakóhelyiséget. „Megkértem Gyuri kezét egy újpesti villamosmegállóban. Kénytelen volt ígent mondani” – nevet össze az „ifjú pár.

Romantikus szerelem az övék. Mindketten egy Ózd melletti kis bányászközségben, Kirádon születtek, Évi még kislány volt, mikor Gyuri 15 évesen elköltözött a faluból. Majd eltelt közel hatvan év, és semmit sem tudtak egymásról. Évi közben gimnáziumba került, otthagya, mert nem ment a matek, kiment NDK-ba gyári munkásnak, kint ismerte meg az első férjét. Miután hazajött, adminisztrátorként dolgozott, azután masszőrként. Már Kirádon is énekelt a falusi ren-

dezvényeken, később Budapesten énektanárnőhöz járt, gitározni tanult, gyakran hívták művelődési házakba fellépni. Két gyermeke született, az éneklés megmaradt hobbinak, szenvedélynek.

Néhány éve Évit osztálytalálkozóra hívták a régi kirádi iskolába. Ott találkozott össze ismét Gyurival. Attól kezdve leveleztek egymással. Évi már válófélben volt, Gyuri feleségénél rákot diagnosztizáltak, kemoterápiás kezeléseket kapott. Haláláig ápolta őt a férje. Amikor az aszszony meghalt, Évi már elvált. Mindketten egyedül maradtak. Amikor legközelebb találkoztak, úgy döntöttek: többé nem engedik el egymást.

Egy ideig együtt éltek Gyuri vidéki lakásában, de arra gondoltak, öreg napjaikra jobb lenne egy idősek otthonába költözni. A környéken nem találtak megfelelő helyet, így jött az ötlet, hogy megpróbálják a Dózsa György úti otthont. Évi régóta ismerte ezt az otthont, mivel az édesanyja, édesapja 2005 óta itt lakott, s nagyon jól érezték magukat. Évi naponta látogatta őket. Édesanyja 80 éves korában kezdett el az itteni kreatív foglalkozásokon festeni, gyönyörű festményeket készített, kiállításokat rendeztek neki. Már akkor is működött a Nostalgia dalkör az otthonban, Évi édesanyja is énekelt benne. Lánya pedig arra gondolt: milyen jó hely ez, ha itt ennyi mindent lehet csinálni. Ha egyszer megöregszik, csakis itt szeretne élni. Évi 67 éves volt, amikor második férjével beköltözött az otthonba. Édesapja már meghalt, édesanyja szerencsére még él, 89 éves, és itt lakik a felső emeleten. Anya és lánya szomszédok lettek. „Amikor beköltöztünk ide a férjemmel, mondtam neki, ez a mi nászutunk, és a végső otthonunk. Azóta is tartanak még a mézesetek, melyek már évekké gyarapodtak – teszi hozzá Évi. Rögtön felvették a Nostalgia dalkörbe, amelyet már ő irányít. Megválasztották közben a bentlakók érdekképviselői elnökének, lakógyűléseket tartanak, mindenki Évinek mondja el a problémáit, panaszos ügyeit. És Évi mindig, mindenkinek segít. Rendszeresen próbálnak a dalkörrel, van olyan tagjuk is, aki a városból jár hozzájuk, de egyetlen próbát sem hagyja ki. Hívják őket klubokba is fellépni, s úgy érzik, idős korukra megtalálták, amiért élni érdemes: közösséget, barátságokat, egy helyet, ahol otthon érezhetik magukat.

Sándor Zsuzsa

Társasházak: Megújulhat a pályázati rendszer

„Nem feladatunk, de közös érdekünk, hogy gondoskodjunk a társasházainkról” – fogalmazott **Niedermüller Péter** azon a tanácskozáson, melyre a kerületi közös képviselőket invitálta az önkormányzat. A találkozót azért szorgalmazta a polgármester, hogy a jövő évi költségvetés elfogadása előtt egyeztethessék: milyen változásokra lenne szükség a pályázati rendszerben?

„Siralmas állapotban vettük át az erzsébetvárosi lakásállományt 2019-ben. Miközben, az állam látványosan kihátrált a társasházak támogatási rendszeréből, és azt a súlyos gazdasági gondokkal küszködő önkormányzatokra tolt, mi pedig százmilliókat költünk ezekre

az ingatlanokra” – mondta a kerület vezetője, hozzátéve, hogy jelenleg húszféle támogatási keretre jelentkezhetnek a társasházak.

A polgármester beszélt arról, hogy az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet az energiatakarékosságra és próbál segíteni a társasházaknak a legszükségesebb, életveszélyt elhárító javításokban.

Molnár István képviselő, társasházi tanácsnok arról tájékoztatta a társasházak képviselőit, hogy idén az összes szabályosan benyújtott pályázat megkapta a kért anyagi fedezetet. Mint mondta, bár a pályázati rendszer rugalmasabb lett, „nagyon sok pénz bent maradt.” A társasházi tanácsnak javasolta, hogy vissza nem térítendő támogatást lehessen igényelni drámai helyzetekben: például elektromos vezetékek, tető, függőfolyosó gyors javítása esetén.

Nagy Andrea képviselő az elavult vízvezetékek cseréjét is ebbe a büdzsébe sorolná.

Az összejöveteleken minden közös képviselő beszámolhatott saját nehézségeiről, és javaslatot tehetett a jövő évi támogatásokra. Többen megköszönték az önkormányzat munkáját, kiemelve, hogy egész Budapesten Erzsébetvárosban foglalkoznak legtöbbet a társasházak állapotával.

A megbeszélésen szó volt még többi között a kifutó lakástakarékpénztári önerő pótlásáról, s arról, hogyan dönthetnek pályázatokról a társasházak abban az esetben, ha a valódi tulajdonosok nem laknak helyben, s nem is vesznek részt a közgyűlésen.

A polgármester ígéretet tett, hogy folytatják a párbeszédet, minden most felmerült kérdést megvizsgálják és megválaszolnak a szakemberek.

T. ZS.

Videókkal a biztonságos közlekedésért

„Lássunk együtt” címmel írt ki közlekedési videópályázatot Erzsébetváros Rendészeti Igazgatósága (ERI). A jutalmazáshoz hozzájárult több képviselő is: **dr. Kispál Tibor, Szücs Balázs, Nagy Andrea és Devosa Gábor**, így négy díj és még egy külön jutalom is átadásra került.

A pályázat nyertese az Erzsébetvárosi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola 2. k. osztályos tanulója, Pongrácz Noel lett. A díjazottak közül hárman is Dobszilások, így nyerevényük átadására iskolagyűlés keretében került sor, amelyen az összes alsó tagozatos diák tapsviharral köszöntötte a nyerteseket és a levetített kisfilmeket. Az első helyezéért járó díjat, a VIP mozijegyeket Sedlák Tibor rendészeti igazgató adta át, aki elmondta: Noel nemcsak felsorolta videójában azokat a kellékeket, amelyek szükségesek a gyerekek biztonságos biciklizéséhez, rollerezéséhez, de összefoglalta azokat a közlekedésbiztonsági szabályokat is, amelyeknek betartása nemcsak ésszerű, de sok esetben kötelező is. Bemutatta, hogy amikor átkelünk a zebrán meg kell állni a járda szélén, le kell szállni a bringáról, rollerről. Noel hordta a láthatósági mellényt, bukósisakot, szétnézett az úttest szélén, és a rollert áttolta a zebrán.

Megosztott második helyezést értek el kreatív videóikkal Balogh Tünde és Balogh Borbála Liliána (akik lapzártánk után veszik át jutalmukat), harmadik lett Kutsera Milán, és különdíjat vehetett át Polyák Luca. Részletek az Erzsébetváros Rendészeti Igazgatósága Facebook oldalán.

S. J.

Kutyapisoárók kerülnek ki a Peterdy utcába

Erzsébetvárosban rengeteg a kutya, ugyanakkor ez komolyan veszélyezteti a köztisztaságot. A kutyapisoár járda és házfal mindenki számára visszatartó látvány. A problémára újszerű megoldást ajánlott a ZöldEb Kutyás Érdékvédelmi Egyesület. Vezetőjük, **Hirbek Edina** elmondta, külföldön már sikeresen alkalmazzák a köztéren a kutyapisoárókat.

Ezek körülbelül 60 cm magas betongútlák, a rajtuk lévő furatok vezetik a kutyapisoárt a gúla belsejében található tartályba. Szagukat csak a kutyák érzik, ez ösztönzi őket arra, hogy „felüljelöljék” a piszoárt. Főleg a kutyák és domináns szukák használják az eszközt, amely az utcák vizelet-szennyezettségét 60 százalékkal csökkentheti. Ráadásul a kutyapisoárók jóval olcsóbbak, mint a kutyavécék építése, a fenntartásuk pedig nem jár pluszköltséggel. A VII. kerületi önkormányzat támogatta az eszközök kipróbálását, jövő év elején hét darabot helyeznek ki a Peterdy utcába, a Dózsa György út és Hernád utca közötti utcaszakaszon.

S. Zs.

ERZSÉBETVÁROSI HAJLÉKTALAN KÖRKÉP

Csökkent az utcán élők száma

A Menhely Alapítvány Kürt utcai Nappali Centrumának vezetője, Sass Lajos azt mondja, a fedél nélküli embereknek mindössze 8-10 százaléka kerül valóban az utcára, döntő többségük szállókon él, vagy van valamilyen más lakhatása. Ráadásul az utcán élők száma is folyamatosan csökkent az elmúlt években. A Kürt Nappali Centrum utcai szolgálatának adatbázisa szerint 2018-ban 318 hajléktalannal találkoztak az utcákon, 2022-ben már csak 256 személlyel.

A szállókon is kevesebb a hajléktalan. **Sass Lajos** szerint ez főleg a COVID óta tapasztalható. Akkoriban azok is igyekeztek visszatérni a még meglevő rokoni kapcsolataikhoz, akik előtte az utcán háltak.

Minél több időt tölt el valaki a hajléktalanságban, annál nehezebben tud integrálódni a társadalomba. Ezért fontos, hogy a rászorulóknak minél előbb segítséget kapjanak. Noha kevesebb a hajléktalan, a nyomor nem csökkent az országban, már a közép-alsó rétegeket is fenyegeti a lecsúszás. Kérdés, hogy ezeknek az embereknek mi lesz a jövőjük? Ők is az utcán kötnek majd ki? Az elszegényedést mutatja, hogy a Nappali Centrum szolgáltatásait – például az ingyenes reggeli- és ebédszást igénybe vevő ügyfelek negyede erzsébetvárosi lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezett.

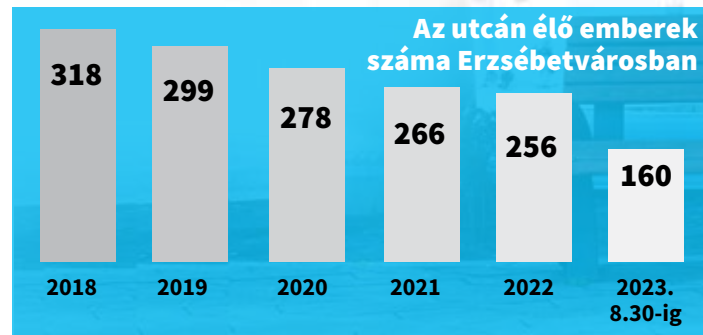
A Nappali Centrum látogatóinak száma

2019-ben	84 153 alkalommal	4222 ember
2020-ban	82 408 alkalommal	3761 ember
2021-ben	79 585 alkalommal	3208 ember
2022-ben	78 673 alkalommal	3267 ember

TANÁCSKOZOTT A HAJLÉKTALANÜGYI KERESZTAL

A kerület munkát és szállást is adhat

November 16-án **Szücs Balázs** alpolgármester vezetésével ülésezett a Hajléktalanügyi Kerekasztal. Egyik fő témája volt, hogy miként lehetne a társadalomba visszavezetni a fedél nélküli embereket? **Dr. Bernáth Attila**, az EVIN Zrt. igazgató-helyettese bejelentette: az Erzsébetváros Kft. munkalehetőséget kínál hajléktalanknak is, utcai kézi takarítói munkakörben. Ez stabil munkahelyet, havi fix fizetést nyújthat nekik. Olyanok jelentkezését várják, akik átme-

Akadnak köztük munkanélküliek, kispénzű nyugdíjasok is. Tavaly a Kürt utcai intézményben 44 480 adag ingyenes reggelit, és 25 232 adag ebédet osztottak ki. A Nappali Centrumot 2019-ben összesen 84153 alkalommal kereste fel 4222 ügyfél. Tavaly a látogatások száma már csak 78673 volt, és 3267 ember járt ide rendszeresen.

Fialla Mariann, a Nappali Centrum munkatársa szerint nem igaz, hogy a hajléktalanok többsége ne akarna kilépni ebből a helyzetből. „Nagyon is szeretnék a lakhatásukat rendezni. A COVID alatt, amikor a turizmus leállt, a hostelek az üresen maradt szálláshelyeket olcsón kiadták a rászorulóknak. Ezek az emberek hozzászoktak az önálló élethez, megpróbálnak akár közösen is, valamilyen megoldást találni.”

A Menhely Alapítvány Kürt utcai Nappali Centruma az Úton lakhatási programmal segít a lakhatás megoldásában. 2021 szeptemberétől 2022 decemberéig 19 háztartásnak – azaz 33 felnőttnek és 22 gyermeknek – oldották meg az önálló lakhatását. 2022-ben az Incor-

pora munkába állást támogató programot 144 fő vette igénybe, és 61 ügyfél talált állást a munkaerőpiacon. Mi jellemzi az erzsébetvárosi hajléktalanokat? Sass Lajos szerint, mivel ez kicsi, sűrűn beépített kerület, itt arányosan kevesebb a hajléktalan. Igaz, ők viszont szem előtt vannak.

Sándor Zsuzsa

MIT TEHET A KERÜLETI POLGÁR?

Amikor a lakók segítenek

Ha a téli fagyban hajléktalant látunk az utcán, a **Menhely Alapítvány 0-24 órában elérhető diszpécser-szolgálatát (06-1-338-41-86) kell hívni**. A téli krízis időszakban az utcai szolgálatok mellett egész nap krízis autóval is ki tudnak menni a helyszínre. Tudni kell azonban, hogy az utcai szolgálat nem hatóság, akarata ellenére senkit nem vihetnek be a szállóra. Sass Lajos szerint a lakosság nagyobbik része segítőkész, az emberek adománnyal is támogatják a Kürt utcai Nappali Centrumot. Tavaly tíz alkalommal önkéntesek főztek és osztottak itt ételt, sokan adnak pénzt, vagy egy szendvicset a hajléktalan embernek. Arra is akadt példa, hogy lakóközösségek befogadnak egy-egy fedél nélkülit. Megengedik neki, hogy meghúzza magát az alagsorban, vagy valamilyen biztonságos helyen. Sass Lajos meséli: „Egyszer az utcaszolgálat autójával mentünk ki egy hajléktalan emberhez. A bérházból több lakó is megjelent, mert aggódtak, hogy valamilyen atrocitás éri az általuk felkarolt embert, és meg akarták őt védeni.”

MIT TEHETNEK A RENDÉSZEK?

A rendészetnek van hajléktalanokkal foglalkozó referense

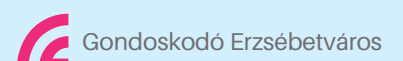
Sedlák Tibor, az Erzsébetváros Rendészeti Igazgatóság igazgatója hangsúlyozza: a hajléktalanság elsősorban nem rendészeti kérdés, kezelése a szociális és állami felelősség, ami túlmutat az Erzsébetváros Önkormányzat hatáskörén és lehetőségein.

Ha a hajléktalanok életvitelszerűen tartózkodnak közterületen, esetükben kizárólag a rendőrség intézkedhet. Amennyiben azonban a közterület-felügyelők olyan jogsértést észlelnek, amely a hatáskörükbe tartozik – például a hajléktalanok a közterületen italoznak, szennyeznek a közterületet, hangoskodnak – minden esetben fellépnek a rendbontó személyek ellen. **A bejelentéseket a 0-24 óra között elérhető 06-1-461-9040, vagy 06-80/204-531 telefonszámon, a diszpecser@evkf.hu e-mail címen.**

Az ERI munkatársai az év minden napján 0-24 órában járják a kerület közterületeit és számos esetben segítettek már hajléktalan személyeken, többször értesítették a mentőket, szociális munkásokat. Sedlák Tibor hozzáteszi: „Igazgatóságunk közterületvédelmi referense rendszeresen feltérképezi a hajléktalanok megjelenési helyeit, személyes kapcsolatot tart velük, és az információkat megosztja a civil szervezetekkel.”

MIT TEHET AZ ÖNKORMÁNYZAT?

Jelentős összeggel támogatjuk a hajléktalanellátó civileket

Szücs Balázs alpolgármester elmondta: a fővárosi önkormányzatok között Erzsébetváros kiemelten foglalkozik a hajléktalanok helyzetével, öt hajléktalanellátó szervezettel is együttműködik. A Menhely Alapítvány, a Golgota Keresztény Gyülekezet, a Myrai Vallási Közhasznú Egyesület, a Krisnások Ételért az Életért Közhasznú Alapítványa és a Máltai Szeretetszolgálat alapellátásra, és a hajléktalanokat segítő programjaikra idén együttvéve majdnem 18 millió forintot kaptak az önkor-

mányzattól. Fontos újítása a kerületnek, hogy egyedül az Erzsébetvárosi Rendészeti Igazgatóság alkalmaz hajléktalanügyi referenst, aki rendszeres kapcsolatot tart az itt lévő fedél nélküliekkel, a civilekkel és érzékenyíti a kollégáit. Erzsébetváros Önkormányzata rendszeresen szervez adománygyűjtéseket, idén már kétszer is tartottak ingyenes ételosztást, a **harmadik december 9-én volt szintén a Garay téren az Ételért az Életért Közhasznú Alapítvánnyal.**

Az év szociális szakembere: Sass Lajos

November 12-e Magyarországon a Szociális Munka Napja, Erzsébetvárosban is ilyenkor köszöntik a szociális ellátórendszer dolgozóit. Az önkormányzat idei elismerését **Niedermüller Péter Sass Lajosnak**, a Menhely Alapítványhoz tartozó Kürt utcai Nappali Centrum vezetőjének adta át.

A szakember több mint harminc éve foglalkozik hajlék nélküliekkel.

„A hajléktalanok önmaguk áldozatai, de segítségünk nélkül nem tudnak kikerülni ebből a helyzetből. A kormány most nem tesz semmit ezen a területen, szerencsére be lépnek a civilek, akik nélkül el sem tudom képzelni, mi lenne a fedél nélküliekkel. Egyedüli kapaszkodónk őket támogatni, és megköszönni a munkájukat” – mondta a

polgármester az Erzsébetváros Szociális Szakembere díj átadó ünnepségén, hozzátéve, hogy a szociális munkások is méltatlanul alulfizetettek.

„Ez a szakma nem csak hivatás, hanem szerelem, szeretet. Máshogy nem is lehet elvégezni a munkát.” Ezek már a 2023-as díjazott, Sass Lajos gondolatai, aki így fordult a kollégáihoz: „Köszönöm, hogy a vezetőtök lehetek! Ez a díj nektek is szól!”

tzs

ROMÁK ÉS FEHÉREK EGYÜTT JÁRNAK A SZABADSÁG ISKOLÁJÁBA

A rajkósok

Farkas Gyula hegedűművész, zenepedagógus, primás alapította 1952-ben a Rajkó Zenekart, s nagy álma valósult meg, amikor 1990-ben létrejött a művészegyüttes utánpótlását nevelő zene- és táncművészeti iskola. Zenei tagozatukon az országban egyedülként oktatnak eredeti, népi cigányzenét. A budapesti központ mellett telephelyük működik az ország legszegényebb, túlnyomóan cigányok lakta településein: A Rajkó – Talentum Alapfokú Művészeti Iskola és Középiskola szárnyai alatt alapszinten 800 kisgyermek ismerkedik a roma zenei hagyományokkal. Az elmúlt évtizedek alatt több, mint 2000 gyerekből neveltek kiváló zenészt. Muzsikusi diákjaik rendre csillognak a tévés tehetségkutatókon, tavaly pedig minden táncosukat felvették a Táncművészeti Egyetemre. A Rottenbiller utcában jártunk: A rajkósoknál.

ITT VÉGZETT MÁGA ZOLTÁN IS

Berki Erzsé, kerületi szociális munkás kísér el a rajkósok középiskolájába. Erzsé büszkén vállalja cigány származását, azon dolgozik, hogy segítse az övéit, támogassa a felemelkedésüket.

Egykor a KISZ Központi Művészegyüttes székháza volt a Rottenbiller utca 16-22, ami ma romhalmaz, mégis egyedülálló oktatás zajlik a régi falak közt. Farkas Károly tanítási módszere paradigmaváltást jelentett a klasszikus zenei oktatásban. A Rajkó-módszer szerint a kottatárolás háttérbe szorul, kézzel tanítják a hangszeres játékot.

Vasajtán át lépünk az aulába, szokni kell a félhomályt. Kopott falakon emléktáblák őrzik egykori pedagógusok, zenészek nevét. Minden szeglet a múltat idézi, erősen szocreál a milió, mintha elfelejtkeztek volna az iskoláról. Vesztélyes lépcsőskön, hideg és dohos folyosókon kacskaringózunk jobbra, balra, fölfelé, míg egyszer csak a tanárhoz érünk.

Ott kellemes meleg, kedves mosoly fogad. Hunyady Krisztina igazgató, Tajti Zsuzsanna helyettes és Nemes Tamásné Ildikó angoltanár – ők ennek az intézménynek a mamái.

„A gázt tavaly vezették be hozzánk, majd azonnal fel is ment az ára” – mondja Krisztina. „Még elidegenítési tilalom van az épületen, ha az alapítványé lesz, elkezdődhet a felújítás. Így nehéz idehozni fiatalokat. Táncolni vágyó kislány aligha vágyik ezekbe a zuhanyzóba, öltözőkbe.”

Az igazgatói iroda falán érettségi tábló: az osztályképről ismerős srác – Berki Artúr – mosolyog ránk. Artúr a Voice tehetségkutató szereplője volt, testvére Dávid egyre keresettebb basszusgitáros. Mindketten itt végeztek. Az iskola diákja volt mások között Mágá Zoltán hegedűművész, Horváth Balázs zongoraművész is. Az innen kirepülő muzikusokat és táncosokat hamar elviszik, megállják helyüket szakmáilag és emberileg világszerte.

ÖSZTÖNDÍJAT KAP, AKI CIGÁNYZENÉT TANUL

Tanáraik kizárólag Zeneakadémiát, Táncművészeti Egyetemet végzett szakemberek. Bordás József Artisjus Zenetanári díjas dob-művész, Farkas Rózsa Liszt-díjas cimbalomművész, Nyári László és Fuka Károly hegedűművészek,

Burai Lajos Attila, hegedűs

A Máltai Szimfónia programban kezdett hegedűlni kisgyermekként. Nem tetszett neki, abbahagyta. Mezőgazdasági gépésznek tanult: traktort vezetni, állatot tenyészteni egy hevesi középiskolában, de onnan is eljött. Átment a miskolci konzervatóriumba, ott három évet húzott le népi hegedű szakon, aztán átjelentkezett a rajkósokhoz, ahol negyedikbe jár. Úgy érzi: végre hazaért.

Gál Tibor, hegedűs

Tibi nagyon fiatalon elköteleződött a zene iránt. Tehetségkutatókon nyert zenekarával, de előző iskoláiban nem tolerálták a gyakori hiányzást. Végül a Bartók konzervatóriumot is otthagyta, mert azt hallotta egy barátjától: a rajkósoknál tényleg a zene a legfontosabb, és a tanárok elnézőbbek. „Nyilván itt is vannak elvárások, hogy ne maradjunk hülyék, legyen alapfogalmunk a matekról, angolról, nyelvtanról. De, ami nekem a legfontosabb: a korábbi helyeken, ha otthon valami családi problémám volt és bevittem a suliba, én ittam meg a levét. Itt nincs ilyen. Nagyon jó emberek vannak ebben az iskolában. Nem csak tanárok, igazi emberek.”

Balogh Roland, Montreux-i Jazz Fesztivál győztes, Hájas Katalin társastánc-pedagógus, Mir Dávid Hessami Aranyarkantyús táncos, neve garancia a minőségre itthon és határon túl. Az elmúlt években mégis kevesen akartak beiratkozni. Mostanra viszont megugrott a létszám: idéntől ösztöndíjat kaphatnak azok a gyere-

Kacsur Gergő, táncos

Szülei színészek, sokáig úgy tűnt, ő is erre a pályára lép majd. Amikor édesanyja beíratta táncolni, nem örült. Aztán az évek alatt rájött, hogy lelkileg és fizikailag is jól teszt neki a tánc. Érettségi után Kárpátaljáról Pestre jött, a rajkósokhoz, s itt egy másik családra lett. „Nem tudom elmondani, milyen érzés itt tanulni! Az emberek miatt érzem nagyon jól magam” – mondja Gergő, aki párhuzamosan jár a Táncművészeti Egyetemre az OKJ táncos képzés mellett.

Krencz Dóra, táncos

A szaktanárok miatt jött hat éve a rajkósokhoz, jövőre meglesz az OKJ végzettsége. „Azt hittem, tudom, mit jelent táncolni. Itt kiderült, hogy ami számomra tánc volt, az valójában nem is az. Hiányzik belőle az érzés. Mert a színpadra föl kell vinni azt a rengeteg érzelmét, ami bennünk van, meg kell értetni a nézőkkel, hogy mi történik a színpadon. Amit itt tanítanak nekünk, az elmondhatatlan.” Dóra is a Táncművészeti Egyetemre készül, utána pedig gyerekeket szeretne tanítani. „Remélem, majd tárt karokkal várnak vissza!” – mondja nevetve.

kek, akik népi cigányzenére jelentkeznek, és hangszerként hegedűt, brácsát, bőgőt, klarinétot, cimbalmot, vagy csellót választanak.

„Ha nem hiányoznak, és rendszeren tanulnak, akkor havonta 30-50 ezer forintot is hazavihetnek, ez elég motiváció a családoknak. Az is fontos, hogy ingyenes kollégiumi étkezést is kapnak, a hangszereiket pedig karbantartja az intézmény” – mondja Krisztina.

Horváth Martin, nagybőgős

Zenészcsaládból származik, egész családja idejárt, nagypapa is a Rajkó Zenekarban játszott, Martin belenőtt a zenébe. „Én a magyar cigányzenét játszottam, s játszom a mai napig. Itt viszont megismerhettem a jazz-t, a pop-ot, sőt, a basszusgitárt, s külön öröm számomra, hogy más stílusban is zenélhetek. Az iskolának köszönhetem, hogy hívnak jazz-zenekarokba játszani.” Martin egész életében zenélni akar, mellette gyerekekkel szeretne foglalkozni. Úgy tervezi, jövőre továbbtanul. Autentikus magyar cigányzenét fog tanítani az új nemzedéknek.

Erzsébetvárosban most 56 középiskolásuk van, de lehetne akár 120 diákjuk, megvan az engedély rá, tájékoztat az igazgatónő. Várják a jelentkezőket az ötéves nappali tagozatra, és az 1 vagy 2 éves OKJ képzésekre is. Az iskolát bármikor megmutatják az érdeklődőknek, december 20-án lesz a karácsonyi gálaműsoruk, arra is jöhet bárki. Feltéve, ha befér a színházterembe, a gálára mindig sokan kíváncsiak.

ITT TÉNYLEG CSAK A ZENE SZÁMÍT

„Az összes középiskolai tárgyat tanítjuk, de a legtöbb gyerek a zene miatt jön hozzánk” – mondja Ildikó. „Mi sem azért vagyunk itt, mert idefűjt minket a szél, hanem mert itt akarunk lenni” – fogalmaz. Kollégái egyetértően bólogatnak. Ildikó – bár vannak gyerekei, unokái – a rajkósokat sajátjaként szereti, így summáz: „Segíték nekik a kommunikációban, tolmácsolok, ha kell, erre is nagy szükség van. Ez az életem.”

Zsuzsanna a felnőttoktatásból igazolt a rajkósokhoz. „Vannak olyan mélyebb beszélgetések, amelyek igazán elgondolkodtatják a gyerekeket. Ez ritka élmény ma egy tanárnak.”

Az igazgatónő hajón volt bűvész tizenhárom éven át. Ott tanulta meg az elfogadást, s később az egyetem elvégzése után döntötte el, hogy hátrányos helyzetűekkel szeretne foglalkozni. Varázsol itt is: fészket, családot, meleget, szakembert, amit kell.

„Aki ide beiratkozik fehérként, itt is marad. Fehérek és a romák tökéletesen megértik, segítik egymást, jól érzik magukat együtt. Minket nem érdekel, hogy ki roma és ki nem az. A lényeg, hogy segítsük a tehetsége kibontakoztatásában” – fogalmaz Krisztina. „Amióta itt vagyok, még nem volt fegyelmi ügy, itt verbális agresszió sincs” – teszi hozzá.

Török Zsuzsa

Egy díszpolgár vallomásai

A „Nem vágom – Katz kérdez” programban Gálvölgyi János és felesége, Gács Judit műfordító volt a Csányi5 Értéktár vendége. Ahogy várni lehetett, táblás ház volt, és ahogy várni lehetett, a párosból a művész vitte el a show-t. Gyanítjuk, hogy ez mindig is így lehetett az utóbbi évtizedekben. A kérdező Katz Dávid, a 24.hu munkatársa volt.

A Budapest 150 alkalmából Gálvölgyi János illusztris társaságban kapta meg a Budapest Díszpolgára címet. (Csányi Vilmos, Jordán Tamás, Keleti Éva, Kovács Katalin, Presser Gábor.) A kitüntetésről szólva Gálvölgyi csúfondáros öniróniával mondja: „ő ezt egy kicsit már megszokta.” (Van már díszpolgári címe a XIII. kerületben.) Polgár szeretne lenni, ha hagynák, de nem érzi magát dísznek.

Szóba került a legendás kolléga, Pálos György, aki 1968-ban az ifjú Gálvölgyinek mondta: „Kisfiam, ha színész vagy, anyagilag egy célod lehet: Hogy egy színház a saját holtjának tekintsen.” Pálos ezt '68-ban mondta. „Ma már ez valóban nem kis dolog, olyan drágák a temetések” – kommentált Gálvölgyi. Ezzel már témánál voltunk, hiszen a közönséget ki nem mondva az érdekelte, hogy „János a történetek után hogy van?” Jól, hál'istennek, bár a témát (a rosszulletet, a mentőt, a híreket) a kérdező és a két vendég kerülte.

A beszélgetés igazi témája a sikeres házasság titka volt. Manapság ritka, hogy két szuverén ember a házasságban jó barát marad. A történetbe beszüremlik a múlt: Rodolfo, Gács Rezső (Judit édesapja) a kártyatrükkök királya. Nagyjából ezer trükköt tudott. A jelszó: Vigyázat, csalok! Az após finom stílusa Jánosék házasságát is jótékonyan átszínezte. A beszélgetés során féltucatszor előbukkan: apám azt

mondta erről-arról, apósom a pénzről azt tartotta, mindig legyen nálad annyi, amennyiből valakit ebédre meg tudsz hívni. Az após azzal kommentálta a házasságot: „Nyugodtabb lettem volna, ha a lányomat egy lakatos veszi el.”

Gács Rezső „rendes zsidó neveltetést kapott”, kikeresztelkedését a zsidótörvények indokolták, görögkatolikusnak tért ki, az egyházi adót élete végéig fizette mindkét cégnek. De Judit asszony szerint sosem éltek zsidó életet. „Évente egyszer apám elment a zsinagógába. De ennyi.” „Istennel beszélgető ember volt”, ezt mély, belső ügynek tekintette. A kikeresztelkedés persze Rodolfót sem menthette meg

a munkaszolgálatról, a monori tábortól és a fronttól. Nem volt trükk, amely a történelmet kicselezte volna.

Katz, a kérdező azt tudakolta, hogyan is működött a „katolikus fiú és kikeresztelkedett zsidó lány házassága”. Nos, azt mondták: ők az együttélés első öt évében egy életre kiveszekedtek magukat. Azóta béke van, vagy legalábbis tűzszünet. Gálvölgyi úgy képzelte, mint sok elszánt apa, hogy két kislánnyal kétfelől (hajukban masni) büszkén lépdel az állatkertben. Na, ebből nem lett semmi. Mert a szinkron, a film, a hakni, a színpad, kelés dél felé, az apaságot szétrombolja. „A színészség lényege sajnos az, hogy este játszol.”

Ami a vallást illeti, Gálvölgyinek erről is a színpad ugrik be. A nagymamával a Szent Anna templomba jártak, és a kis Gálvölgyit lenyűgözték a díszletek, s főleg a csodálatos jelmezek. A plébános aranyszín ruhája, a lila szegély a cipők felett. Olthatatlan vágyat érzett a minisztrálás iránt. A négy minisztrális közül a „bal négyes” pozíciót nézte ki, akinek nem volt dolga, csak térdelni, felállni. Egyszer beugróként

elvállalta a minisztrálást a Rózsák terén. Meglepve tapasztalta, hogy egyedül lesz, ez súlyos kötelességeket ró rá is. „Addmá' ide a füstölőt, fogd már meg azt a k...va könyvet”. János a templomtól elidegenedett, mégis ott jött rá, hogy a színészet gyönyörű lehet.

Ami a mai színházat illeti: Pintér Béla társulatánál fiatal kollégáin látja, milyen izonyú koncentrációval dolgoznak. Pedig nincs öltöző, öltöztető, az asztalt néha együtt kell odébb vinni. Ez megújító és fiatalító. Sok dolog viszont elveszett. Nincs Heti Hetes, tizenöt év után lemondta a Klubrádiót. A végén a közönség kérdezi: kit válogatna be egy mai Heti Hetesbe. Judit asszony válaszol: ilyen műsorok ma már nem működnek. Háború van, nem a nevetés ideje. Megváltozott a világ. A Ki Mit Tudnak az állami tévében hatmillió nézője volt, a Heti Hetest az ellentábor is nézte. Gálvölgyi mondta évekkel ezelőtt: Alekoszt hatszor annyian ismerik, mint Gálvölgyit.

Az este tanulsága a változó idő. János és Judit köszöni szépen, jól van. De az idők változnak.

Buják Attila

„BEJÖTTEM A KÖRÚTRÓL, HOGY CSÓKOLOM, ARANY TIMI VAGYOK!”

Micsoda nő, micsoda énekhang

Visongott, futkározott örömeiben a 24 éves Arany Timi, mikor Szirtes Tamás igazgató kiválasztotta a Pretty Woman címszerepére. Vivian, a szeretetre vágyó escortlány álma megvalósul az előadásban: eljön érte a királyfi fehér lovon, s új élet kezdődik vele. Arany Timi terve az volt négyévesen, amikor Az operaház fantomját látta, hogy egyszer ő is ott énekel majd a Madách deszkáján: húsz évvel később valóra vált az álma. S valószínűleg egész életét megváltoztatja a főszerep.

AZ ÖNAZONOSSÁG A LEGFONTOSABB

Majdnem leszakadt a csillár a körúti teátrumban, mikor Pretty – Arany Timi elkezdett énekelni. Olyan hang szorult abba a lányba, hogy már tizennégy évesen kalapot emeltek előtte. Az ének iskolája tévés tehetséggondozó műsor tanárai, Király Viktor, Hajós András, Szulák Andrea, Szandi. Nem volt gond a táncstudással sosem, hiszen Timi édesanyja táncot tanít Veszprémben, kislánya mindig körülötte serteptélt, az éneklés magától értetődően jött a mozgás mellé. Székesfehérváron, a művészeti szakközépiskolában érettségizett, ahol dzsesszt tanult, könnyűzenét, kis klasszikust.

Aztán 2018-ban beénekelte magát az X Faktorbba, ahol a negyedik helyen végzett. Ebben a műsorban jött rá, mi az, amit nem szeretne. „Maradékaltanul meg akartam felelni a rám osztott karakternek, de soha többé ilyet! Viszont jó tanulópenz volt. Ráébredtettem, hogy az önazonosság a legfontosabb!”

Akkor abbahagyta az éneklést is, informatikai cégnél helyezkedett el, négy éve IT Service Manager.

Csaknem két év csend után megerősödve újakezdte a pályát, s jöttek a pozitív visszajelzések, új felkérések. A Dal 2020-ban saját szerzeménnyel indult, sikeresen szerepelt.

Most készül az első önálló albuma, ami – így fogalmaz – utolsó hangig az övé.

„Nagy zenei kavalkád, lélektani utazás lesz. Olyan színes, mint az én világom.”

CSÓKOLOM, ARANY TIMI VAGYOK!

A tehetségkutatóból emlékezett rá Tihanyi Ákos koreográfus, ő javasolta, hogy hívják be a Six musical szereplőválogatására. Meghallgatta az énekesnőt Szirtes Tamás, és eldöntötte, hogy Timi inkább az egyik Pretty Woman lesz.

„Visongtam, futkároztam örömeimben!” – emlékezik vissza, s valóban csupa kacagás ez a lány.

„Voltaképp bejöttem a körútról, hogy csókolom, tudok énekelni, táncolni, de semmi színházi tapasztalatom nem volt. Nekem mindent el kellett magyarázni, meg kellett tanítani. A tanár úrnak és a kollégáknak is nagyon hálás vagyok, rengeteg segítséget, szeretetet kaptam a próbák alatt. Kihozták belőlem a maximumot.”

És tényleg! Arany Timi úgy mozog a Madách színpadán, mint aki oda született, természetesen játszik, elképesztően énekel, szinte hihetetlen, hogy most debütált színházban. A Pretty Woman bizonyára hosszú ideig műsoron marad a Madách Színházban és Vivian szerepében még sokáig láthatjuk Gubik Petra, Zámbo Brigitta mellett Arany Tímea nevét is a színlapon.

Bár ő jobban szereti így: Arany Timi.

„A Tímeát, túl hivatalosnak érzem. Nem tudom magam ennyire komolyan venni, és nem is akarom.”

„RAGASZTOM A BOLDOGSÁGOT MÁSOKRA”

Fogalma sincs, mit hoz számára a jövő, de biztos benne, hogy nem sokáig dolgozik már in-

formatikusként. Megszerette „a varázsvilágot, a rózsaszín buborékot”, amiről kisgyerekként álmódott. Szereti Julia Roberts-et az ikonikus moziban, ám a színpadi adaptáció egy kicsit más Viviant mutat be a nézőknek.

„A darabban Vivian nyüzsgő és vidám lány, értelmes, okos, szarkasztikus, szexi. Most még nem látja helyzetéből a kiutat, de tudja, hogy mit akar.”

Arany Timi saját magából építette föl a szerepet. „Pezsgő, só, hiperaktív vagyok, folyton pörgök én is. Hangosan nevetek, ragasztom át a boldogságot másokra. Jól érzem magam, s hagyom, hogy lássák az emberek a boldogságomat!”

Török Zsuzsa

Kétszáz éves a legendás gimnázium

A XX. század első felében a világ egyik legjobb iskolája volt a Fasori Evangélikus Gimnázium. Erzsébetvárosnak erről a kiemelkedő jelentőségű intézményéről, amely Nobel-díjasokat, világnagyságokat nevelt, Hajdó Ákos iskolaigazgató tartott előadást november 28-án a Csányi5 Zsidó Történeti Tárban.

Idén 200 esztendő a fővárosi evangélikus gimnáziumi képzés, a fasori iskola elődje 1823-ban nyitott kaput a Deák téren. Hajdó Ákos arról is megemlékezett, hogy az 1833-34-es tanévben itt volt diák bizonyos Petrovich Alexander, aki később Petőfi Sándor néven lett a forradalom költője.

A Városligeti fasorban felépült új gimnáziumot 1904-ben adták át, 14 szertárral, 20 ezer kötetes könyvtárral, és hamarosan már 84 alapítvány segítette a tanárok munkáját, a diákok tehetségének kibontakoztatását. A tanári kart bármelyik egyetem is megirigyelhette, hiszen a Magyar Tudományos Akadémia 18 tagja oktatott itt, többen is 30-40 éven át. A tanári karból is kiemelkedett a matematikai oktatást forradalmasító Rátz László, a Középiskolai Matematikai lapok megalapítója, akinek emléket a Rátz Tanár Úr Életmúzeum örökítette meg.

Az iskola diákja volt Wigner Jenő Nobel-díjas fizikus, Harsányi János Nobel-díjas közgazdász, Neumann János a modern számítógép atyja, Kandó Kálmán mérnök, a vasutak villamosításának úttörője, de sok művész is például Kálmán Imre zeneszerző, Fényes Adolf festő, és Faludi György költő is. A politikusok közül Podmaniczky Frigyes a hazai városrendezés kiemelkedő alakja, Hertzl Tivadar tevékenysége viszont az egész világpolitikára rányomta a bélyegét: ő lett a modern zsidó állam megálmodója.

Hajdó Ákos iskolaigazgató a Zsidó Történeti Tárban tartott előadásában arra is kitért, miért volt az evangélikus gimnáziumnak kiemelkedően sok zsidó vallású diákja. Egyes évfolyamokon, 1872-73-ban például az evangélikusok 100-an voltak, katolikusok 43-an, izraeliták viszont 175-en. Ebben nagy szerepe volt a befogadó, toleráns környezetnek, a kétnyelvű,

magyar és német oktatásnak, a lakóhelynek is, valamint a betelepülő zsidók elszánt integrációs vágyának, vonzódásuknak az értelmiségi pályák iránt. Az is számított, hogy a gyorsan polgárosodó Budapesten számos zsidó család meg tudta fizetni a tandíjat, ami igen borsos volt – különösen a számukra. Míg az 1931-32-es tanévben az evangélikusok tandíja 40 pengő volt, a katolikusoké 140 pengő, addig a zsidó diákok szülei 240 pengőt fizettek.

A második világháború után, 1948-tól megkezdődött az iskolák államosítása. A Fasori Gimnáziumban 1952-ben ballagott az iskola bezárása előtt az utolsó évfolyam – benne Frenkl

Róberttel, későbbi ismert sportorvossal, egyetemi tanárral, aki a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője volt a rendszer-változás idején. Neki kulcsszerep jutott a Fasori Gimnázium 1989-es újranyitásával, amiért sok öregdiák lobbizott, közöttük a Nobel-díjas Wigner Jenő is. Az intézmény újjászületésének szép szimbóluma Barth Károly 1994-ben átadott szobra a gimnázium díszterméhez vezető lépcső mellett, amely Luther Márton ábrázolja egy almafa-csemetével. Hiszen a protestáns reformáció szellemi atyja mondta: „Ha tudnám is, hogy holnap elpusztul a világ, akkor is ültetnék egy almát.”

Barát József

ELHUNYT GALAMBOS ERZSI

Végül meg sem öregedett

Pedig nyolc évtizedet töltött aktívan a rivaldafényben.

A zenés műfaj örökifjú királynője maradt, gyönyörű nő kilencvenévesen is.

Fél életét töltötte az Operettben, a másik felét a József Attila Színházban. Azt mondta egy interjúban, azért ment éppen oda, mert ott egy kicsi korona még maradhatott a fején.

Királynő lehetett volna bárhol, de nem hitt magában eléggé sohasem.

A 90. születésnapján gálaműsorral köszöntötték a színházában.

Dívaként vonult le a lépcsőn, táncosok sorfala között, csodaszép volt, karcsú, tele léttel, erővel, eleganciával. Ragyogott.

Hiába menekülsz, hiába futsz, énekelte, s a dal után életében először beszédet mondott. Hiába adták kezébe a mappát, fejből beszélt. Világosan, összeszedetten, humorosan, szelíden.

Elmondta, hogy ebben a teátrumban lett igazán jó színésznő, hiszen ötvenéves koráig valójában szubrettként vagy primadonnaként, sőt, musicalekben tündökölt. A prózai színpadon viszont Brechtet, Shakespeare-t játszhattott, és a Kossuth-díjat is ezen a deszkán kapta meg 2002-ben. Ez a második otthona, így fogalmaz, s nevet. Béke és szeretet van a lelkében.

Elmondja, hogy számára a legfontosabb mégis a család. A lánya, Petrovics Eszter, a Petrovics Emillel közös gyermek, s az unoka, akit annyira szeret, hogy az már fáj, de mostanra lettek fogadott gyerekek is az életében, megosztja hát a szeretetet, szerencsés embernek tartja magát.

Mi is szerencsések vagyunk, fiatalabbak és idősebbek, hiszen ismerhettük őt énekesként, táncosként, de koreográfusként is. Mert láthattuk őt rengeteg karakterben: például Puckként a Szentivánéji álomban, Mariként, majd

később Muskátné szerepében a Liliomban, Sally-ként a Kabaréban, Kocsma Jenny-ként a Koldusoperában, volt Mrs. Dolly Levi a Hello, Dolly!-ban, Eliza Doolittle a My Fair Lady-ben. És Osztrigás Miciként még tavaly is színpadra állt, mert volt benne lendület, kedv az élethez, a színházhoz. A szépség és a szörnyetegben magyarul az ő hangján szólalt meg Mrs. Poots, van-e valaki, aki ne emlékezne édes-kedves hangjára teáskannaként időn innen és túl?

Galambos Erzsi itt nőtt fel, hosszú időn át köztünk élt, Erzsébetvárosban, a Dembinszky utcában. Szerettünk volna interjút készíteni vele a 92. születésnapja alkalmából.

Ebben a lapszámban, ezen a helyen lett volna a cikk, talán ezzel a címmel:

Galambos Erzsi, aki sosem öregszik meg. Ez elől az interjú elől már huncutul megszökött.

December 2-án vettek búcsút tőle a Farkasréti Temető művészpárcellájában.

Utolsó fellépésének mondataival búcsúzzunk az erzsébetvárosi Galambos Erzsitől:

„Én öregedhetek privátban, de önök nem bocsájtják meg, ha nem azt csinálom, amit 10-15 évvel ezelőtt. Nem adhatom alább! Hogy önök ne csalódjanak bennem.”

Szusi

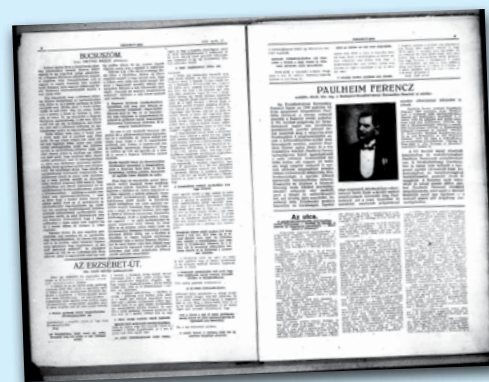
LAPUNK ÍRTA ANNO...

Ma nagy divat minden, ami retro. Ennek szellemében indítjuk új rovatunkat: lapunk elődeinek és korábbi számainak hírei között szemezgetünk.

Az Erzsébetváros újság *Kerületi Hírmondó* címmel 1956. december 11-én indult útjára. Rövidebb életű próbálkozások viszont már korábban is voltak. Az Erzsébetvárosi Költőterület Társaskörének Értesítőjének 16 száma 1889-től 1894-ig jelent meg. Az Erzsébetváros, később Független Budapest címen 1906-tól 1907-ig már 56 lapszámot élt meg. Az 1929-ben újraindult Erzsébetváros 15 lapszáma került az olvasók kezébe. Lássuk tehát mit írtak az erzsébetvárosi lapok majdnem 100, 50 és 10 éve.

1929

„Az Erzsébet-út. Közel egy emberöltő óta napirenden levő kérdés az Erzsébetvárosi belső részének szabályozási kérdése. ... Hogy az Erzsébetvárosi belső részét egy széles útvonallal meg kell nyitni, ez már elintézett kérdés.” – Nagy István építészmérnök. Erzsébetváros 1929. április 27. (A később Madách út néven ismertté vált kezdeményezésből, csak az 1937-38-ban épült Madách téri épületkomplexum széles kapuja maradt – a szerk.)

1973

A Dohány utcai általános iskola fennállásának 100. évfordulóját ünnepelte. Az évfordulóra rendezett kiállításon a régi növendékek emlékének is adóztak a mai tanulók.” Erzsébetváros 1973.02.

2013

Elkezdődött a Madách tér felújítása. ...Az építési valamint a rekonstrukciós munkálatok a tervek szerint haladnak, és az Erzsébet Terv keretén belül megvalósuló fejlesztés első ütemében a Rumbach Sebestyén utca újjáépítése már el is kezdődött.” (Erzsébetváros 2013. 01.)

Bóka B. László

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége elindította az első zsidó hitközségi fenntartásban működő Házi Segítségnyújtó Szolgálatot.

A házi segítségnyújtásban képzett munkatársaink feladatuk ellátása során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával biztosított legyen.

A szolgáltatás igényelhető: MazsiHisz Házi Segítségnyújtó Szolgálat
E-mail: hazisegitsegnyujtas@mazsihisz.hu, Telefon: +36-30/342-9172

APRÓHIRDETÉSEK

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal: 06-20-980-3957!

Fiatall diplomás házaspár életjáradéki szerződést kötne idősebb hölggyel vagy úrral. Tel.: 06-30-965-0495.

Bélyeg, papír-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. VI. ker., Andrassy út 16. Tel.: 317-4757, H-Sze: 10-17, Cs: 10-19.

Gyógypedikűrös 30 éves gyakorlattal házhoz megy (ingyenes kiszállással). Körömbenővés, tyúkszem- és bőrkeményedés eltávolítása minden korosztálynak, férfiak számára is. Tel.: 06-20-938-9031.

GÁZKONVEKTOROK karbantartása, javítása, felújítása, cseréje. Tel.: 06-30-443-2031.

Asztalosmester mindenféle asztalosmunkát vállal. Fa és műanyag ajtó, ablak, bútorgyártás, javítás. Helyszíni felméréssel. Tel.: 06-20-957-9533.

Kis és nagytakarítást vállalom alkalmanként vagy rendszeresen. Ónodi Szilvia: 06-30-090-5448.

Kétgyermekes, 40-es értelmiségi házaspár rugalmas feltételekkel életjáradéki szerződést kötne segítségre szoruló egyedülálló hölggyel/úrral. Keressenek bizalommal: 06-30-964-6717!

Egyszemélyes rendelkező, leinformálható értelmiségi édesanya életjáradéki szerződést kötne közjegyző előtt, ingatlanal rendelkező időssel. Korrekt megállapodás, emberi hang, jó viszony: 06-70-904-4885.

Izomtapadások, fej-, nyak-, hátfájdalmak kezelése, gyógy- és sportmasszázs, teljes testmasszázs szakrendelőben (Csengery utca 25.) vagy az Ön otthonában. Tel.: 06-20-595-3057.

Muscle adhesions, treatment of headache, neck pain, back pain, therapeutic massage, sports massage, full body massage in a health institute (Csengery street 25.) or in your home. Mobile: +36205953057.

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap: 06-20-9-600-600!

IDŐS KORBAN IS BIZTONSÁGBAN

Megnyitotta kapuit a Rege Residence Szépkorúak Otthona
Interjú dr. Nagy Viktor főigazgatóval

Kiemelt érdeklődés övezi magas színvonalú egészségügyi és prémium lakhatási szolgáltatásokat kínáló nyugdíjas-házuk megnyitását. Főigazgató úr mit tudna elmondani a maga nemében egyedülálló, az intézményes idősgondozáshoz kapcsolódó projektjükről?

általunk biztosított egészségügyi szolgáltatások fokozott igénybevétele érdekében igyekeznénk fel bennünket.

Egyediségünk és professzionálisunk kulcsa meglátásom szerint abban rejlik, hogy mindkét fentebb megjelölt ellátotti csoport szakszerű és gondos ellátására fel vagyunk készülve.

A Rege Residence Szépkorúak Otthona egy teljesen új, izgalmas életstílust kínál azon 75 évet betöltött szépkorúaknak, akik élvezni szeretnék a nyugdíjas élet kényelmét és nyugalomát. Apartmanházunkban a luxus elhelyezés és különféle kényelmi, kulturális szolgáltatások mellett az idősek egészségügyi szükségleteinek kielégítésére is nagy hangsúlyt helyezünk az ellátás során. Wellness-részlégünk, sósobánk, fitnesz termünk, szépségszalonunk, séf által vezetett konyhánk, zongora és mozi-szobánk, prémium bútortalattal berendezett, akadálymentesített apartmanjaink – hogy csak néhányat említsünk az általunk biztosított szolgáltatások közül – mind ezen célokat szolgálja.

A Rege név egyébként sokak számára ismerősen csenghet, hiszen egykoron az egyik közkezdelt elithoteltként üzemelt a második kerület zöldövezetében. Az idősellátásnak megfelelő funkcióválasztás azonban jelentős átalakításokat igényelt, mind a külső, mind a belső szerkezet tekintetében.

A külső szigetelés, a nyílászárók, valamint a teljes víz és villanyhálózat cseréje, a nap- és elemek felhelyezése, valamint ezernyi más dolog mutatja, hogy gyakorlatilag egy teljesen új épülettel várjuk leendő lakóinkat. Ezzel párhuzamosan a teljesen akadálymentesített belső építészeti megoldások, mozgássérültek által is használható helyiségek, kerekesszékarát apartmanok emelik a szépkorúak komfortérzetét intézményünkben.

Előregedő társadalomban élünk, amelyben egyre nagyobb szükség mutatkozik az Önök által nyújtott szolgáltatásra. Hogyan jellemeznék célcsoportjukat, kiket várnak leendő lakóik sorába?

Intézményünk tulajdonosával, Arie Yom Tov úrral közösen úgy láttuk, hogy Magyarországon is elérkezett az idő egy olyan prémium szolgáltatásokat nyújtó, szépkorúakra specializálódott intézmény megnyitására, ahol egy meghatározott életstílushoz szokott korosztály is folytathatja a korábbi, aktív időszakában megszokott életvitelt. A szépkorúság persze relatív fogalom. Az életkor meghatározásánál az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének active ageing (aktív időszak) indexét vettük alapul. Ez az arányszám, amely megmutatja, hogy egyes országokra vetítve a gyakorlatban milyen módon érvényesül az aktív, tartalommal teli időszak fogalma. A 75 éves életkori határral meg kívánjuk szólítani azon szépkorúakat, akik még önmagukról részben vagy egészben önállóan tudnak gondoskodni, de igénylik a társaságot, a minőségi, tevékenységgel és élményekkel teli életet.

Együttal – külön erre a célra kialakított ápolási részlegünkön – fel vagyunk készülve azon lakók fogadására is, akik fokozott ápolási-gondozási szükséglettel rendelkezve, az

Az idősek egészségére, illetve 21. századi a társadalmakra nagy fenyegetést jelent a demencia, illetve Alzheimer-kór. Különösen igaz ez a Rege Residence célcsoportjára, a 75 év feletti korosztályra. Ennek kezelésében, gondozásában Ön már szerzett korábban tapasztalatokat. Erre is fel van készülve az intézmény?

Egészségügyi szolgáltatónként egyik kiemelt fókuszcsoporthoz a demenciával élők ellátásának lehetővé tétele. Erre a célra saját pszichiáter-neurológus szakorvossal erősítettük meg csapatunkat, illetve egy külön szintet csak a demensellátásra irányuló tárgyi feltételekkel szereltünk fel.

Itthon nagyon sok idősellátó intézményben azt látom, hogy nincsenek felkészülve a demenciával élők ellátására, felvételüket követően a nem demens ellátottakkal egy helyiségben helyezik el őket, megnehezítve ezzel mindkét ellátotti kör mindennapjait. Ez szembe megy a szakmai szempontok legalapvetőbb irányával.

Intézményünkben jól elkülönülten, a demenciával élők speciális igényeinek megfelelő terápiákkal, tornával, étkezéssel, a demensellátásban több éves tapasztalatot szerzett ápolószemélyzettel garantáljuk a magas színvonalú ellátás igénybevételek lehetőségét.

Az előregedő társadalmakban – mint amilyen Magyarország is – egyre nagyobb problémát jelent az idősapólas. Akárcsak az egészségügy esetében, az állami szociális ellátórendszerre nehezedő terhek

enyhítésében nagy szerepet juthat a jövőben a magán-szolgáltatónak. Hogy látja, milyen szerepet, vagy hiányt tölt be a Rege Residence a magyar ellátórendszerben?

Személyes meggyőződésem, hogy az elkövetkezendő években gyökeres változásoknak lehetünk majd tanúi Magyarországon az idősellátás területén. A születéskor várható élettartam növekedésével az intézménysített idősgondozásra – különösen annak öngondozáson alapuló, prémium modelljére – egyre fokozódni fog a társadalmi kereslet. Igazgatóként céltom, hogy ezt az igényt kielégítve a Rege Residence Szépkorúak Otthona az ország egyik vezető nyugdíjsházaként biztosítsa a hozzá forduló szépkorúak minden élethelyzetre kiterjedő ellátását.

Kérdése van a bekerülés kapcsán? Keressenek bennünket bizalommal az alábbi elérhetőségek valamelyikén:
Telefonszám: + 36 30 446 1727
Email: info@regeresidence.hu
Postacím: 1021 Budapest, Pálos utca 2.
Honlap: www.regeresidence.hu

PÉNZMÚZEUM
Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont

Foglalj időpontot az interaktív, díjnyertes Pénzmúzeumba!

NYITVATARTÁS

hétfő	9:00 – 17:00
kedd	ZÁRVA
szerda	9:00 – 17:00
csütörtök	9:00 – 19:00
péntek	9:00 – 17:00
szombat	10:00 – 18:00
vasárnap	10:00 – 18:00

A BELÉPÉS INGYENES!

penzmuseum.hu

1122 Budapest, Krisztina krt. 6.

IDŐPONTFOGLALÁS

Az ERÖMŰVHÁZ mősorkínálata 2023. december 14. - 2024. január 15. között. A programok változhatnak. Az ajánlónkban szereplő eseményekkel kapcsolatban mindig tekintsek meg az aktuális információkat a kulturális intézmény honlapján: www.eromuvhaz.hu

K11 Művészeti és Kulturális Központ és K11 Labor

Budapest VII. ker., Király utca 11. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegyx1.hu oldalakon, valamint a helyszínen hétköznapokon 10 és 16 óra között, és rendezvények kezdete előtt. További információ: www.facebook.com/kiralyutca11 és www.k11.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu.

12.14. | 19:00

SZÓSZÓLÓK – Dalszövegírók, dalszerzők a K11 színpadán

Házigazda: Hegyi György. Vendég: Szepesi Mátyás (Konyha) Az előadásokon a magyar szövegközpontú könnyűzene feltörekvő és befutott alkotóival beszélgetünk zenéről, kedvenceikről, céljairól és módszereikről. Szepesi Mátyás több mint húsz éve van jelen aktívan a hazai zeneiparban: a nagyközönség a Konyha zenekar frontembereként és dalszerzőjeként, vagy a Magashegyi Underground egykori gitárosaként ismeri. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

12.16. | 11:00

TIPOGRÁFIAI WORKSHOP a K11 Laborban

Társadalmi kérdéseket feldolgozó grafikai-tipográfiai workshop. Vezetik: Gonda Soma és Zajácz Petra. Jegyvásárlás csak online elővételben lehetséges! Jegyár: 1500 Ft

12.20. | 18:00 KARÁCSONYI GYÓGYNÖVÉNYES TE-AKEVERÉK KÉSZÍTŐ WORKSHOP

A Vadvirág Teaház elhozza legkedvesebb, általuk gyűjtött és szárított gyógynövényeit, és nyitott teaműhelyre invitál benneteket. A workshopot, Ludányi Lili, természetvédelmi mérnök és gyógynövény technológus tartja. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

12.21. | 20:00

WINTER WONDERLAND – A Szőke Nikoletta Quintet ünnepi jazz koncertje

Szőke Nikoletta montreux-i versenyző, Junior Prima díjas énekesnő az ország egyik legnépszerűbb jazz előadója. Karácsonyi műsorával egy igazi Winter Wonderlandbe kalauzolja a közönséget. Jegyek elővételben: 2500 Ft | Jegyek a helyszínen: 3500 Ft

12.29. | 19:00

GASZTROSZÍNHÁZI GÁLA ÉS ÚJÉV KÖSZÖNTŐ – Premier!

A Hírös Gasztroszínház minden évben megtartja grandiózus társulati örömműsorát, melynek célja a színház ünneplése, és a találkozás öröme. A rendezvényen a Gasztroszínház 3 tételes borkóstolóval és

hidegtállal várja a vendégeket, amihez meglepetés előadás kapcsolódik Bata Éva színésznővel és Bárnai Péterrel. Jegyek elővételben: 2000 Ft | Jegyek a helyszínen: 3000 Ft

01.04. | 18:00

ÖSSZJÁTÉK: kerekasztal beszélgetés a K11 Laborban

Kerekasztal beszélgetés a Fialatok Fotóművészeti Stúdió tagjainak szervezésében a K11 Laborban. A program az Összjáték című kiállítás kapcsolódó eseménye. A programon a részvétel ingyenes.

01.06. | 14:00-18:30

VEGANUÁR: workshopok, vásár és kerekasztal beszélgetés

A Veganuár mozgalom kapcsán – a Vámszonzákoslány és a K11 közös szervezésében Tévhitek, tények és történetek, avagy a veganizmusról kezdőknek. Beszélgetnek: Fancsikai Eszter (a Vegamama YouTube csatorna és a Nemakarak-beleszólni tartalomkészítője), Enyingi Vivien (dietetikus), Bergovecz László (A MAVEG elnöke). Moderál: Antal Évi (Vámszonzákoslány). A kerekasztal beszélgetésen és a vásáron a részvétel ingyenes! Workshop jegyek programként elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

01.09. | 19:00

KVÍZ-EST – Minden, ami gasztronómia

Januárban újabb egész estés kvízre invitálunk titeket, ahol mindenki belekóstolhat az ételek, italok és a kultúra világába. Sok-sok kérdéssel és vidám hangulattal várunk. Gyertek, játsszunk együtt az ízek estéjén! Jegyek elővételben és a helyszínen: 1000 Ft

01.10. | 19:00

SZÓSZÓLÓK – dalszerzés élőben: dalszövegírók, dalszerzők a K11 színpadán.

Házigazda: Hegyi György. Másfél óra zene és beszélgetés a magyar könnyűzene nagyjaival. Nem csak beszélünk a dalszerzésről, de meg is mutatjuk! Általában sikerül, mert hiszünk a dalban és az élő zenében. Januári vendégünk: Áron András Apey énekes, dalszerző (Lazarvs, Trillion, Black Circle Orchestra) Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

01.11. | 10:00

SZENIOR ÖRÖMTÁNC – „Életet az éveknél” Szövetség

A szenior örömtánc kimondottan az idősebb korosztály számára kitalált, új, közösségi mozgásforma. Nincs szükség sem táncpartnerre, sem előzetes táncudásra. A programot a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatja. A részvétel ingyenes.

01.11. | 17:30

ÖSSZJÁTÉK: finisszázs a K11 Laborban

Az Összjáték című kiállítás záró eseménye a K11 Laborban. A programon a részvétel ingyenes.

01.11. | 19:00

#OLVASNISZABAD – Házigazda: Szendrői Csaba

(Elefánt). Szendrői Csaba (költő, Artisjus díjas szövegíró, énekes, az Elefánt zenekar frontembere) hónapról-hónapra olvasni hívja a követőket. Kilencven percig mindenki "csak" olvas, majd átbeszéljük az aznap olvasottakból a leginkább megmaradt mondatokat, bekezdéseket. Ezt követően Csabi és az aktuális vendége közös beszélgetésre invitálják a résztvevőket. Jegyek elővételben: 1500 Ft | Jegyek a helyszínen: 2500 Ft

01.12. | 19:00

BÁCSKAI JULI PSZICHOSZÍNHÁZA

A pszichológia tudománya szórakoztató színházi formában. A témák hónapról hónapra változnak, a pszichológus kitalálja a témát, a szituációkat és a karaktereket. Előadásoként két színész játszik, improvizál a pszichológus forgatókönyvére. Minden előadás egyedi, egyszerű és megismételhetetlen. Jegyek elővételben: 2500 Ft | Jegyek a helyszínen: 3200 Ft

ÁLLANDÓ PROGRAMOK A K11-BEN:

Zumba Gold

A Zumba Gold program kifejezetten a mozgásukban korlátozottaknak és az idősebb korosztálynak készült. Az órákat Veronika Berger Mezei diplomás mozgáspszichológia terapeuta tartja. Az órák mozgásszerűlt igazolvánnyal ingyenesen látogathatók. Jegyár: 500 Ft 01.09. | 16:00

Senior 50+ Jóga

Jóga foglalkozások 50 év felett is mozogni vágyóknak, de nem kizárólag időskorúaknak. Minden szerdán 10 órakor. 4 alkalmas bérlet: 2000 Ft, jegyár: 600 Ft. 12.20. | 10:00, 01.10. | 10:00

Rummikub Klub

Egy családi társasjáték, amit dominószerű kockákkal, négyen játszanak egy asztalon. Gyorsan elsajátítható stratégiái, logikái, kombinációs készséget fejlesztő, fenntartó játék, ami minden korosztálynak ajánlott. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött! Regisztráció személyesen a K11-ben, vagy e-mailben a regisztracio@eromuvhaz.hu címen. Játék alkalmak: 12.19. | 10:00

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET

RENDELETEI (2023. október 18.)

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 34/2023. (XII.06.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata 2023. évi költségvetéséről szóló 3/2023. (II. 15.) rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2024. december 7.**

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 35/2023. (XII.06.) önkormányzati rendelete a 2024. évi átmeneti gazdálkodás szabályairól **Hatályba lép: 2024. január 1.**

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének 36/2023. (XII.06.) önkormányzati rendelete Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról szóló 12/2012. (III. 26.) számú önkormányzati rendelet módosításáról **Hatályba lép: 2024. december 7.**

Advent ERZSÉBETVÁROSBAN 2023

A minden nap 10 és 21 óra között nyitva tartó rendezvény hétközben finom falatokkal, kézműves, hazai portékákkal vár mindenkit a Madách téren, hétvégén pedig utcaszínházi attrakciókkal, színpadi koncertekkel hangolódhatunk az Ünnepre.

A programokra a belépés ingyenes.

PROGRAMOK

December 15. péntek

17:00 | Bemutatkoznak a Szabad a Színpad! tehetséggutató döntősei
18:30 | Sallai Zsolt és Szabó Benedek (Galaxisok)

December 16. szombat

17:00 | Bemutatkoznak a Szabad a Színpad! tehetséggutató döntősei
18:00 | Utcaszínház: Taurin Cirkuszcsoport
18:30 | Hangácsi Márton

December 17. vasárnap

17:00 | Utcaszínház: Taurin Cirkuszcsoport
17:30 | Agócs Márton és Fejér Mihály (Aurevoir.)

December 22. péntek

17:30 | Bemutatkoznak a Szabad a Színpad! tehetséggutató döntősei
19:30 | Adventi zárókoncert BOGGIE XMAS (Csmer Boglárka duó)

Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény

Budapest VII. ker., Nefelejcs

utca 26. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegyx1.hu oldalakon, valamint a helyszínen. www.facebook.com/rothmuzeum és www.eromuvhaz.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu

12.14. | 18:30 **LEGYEN FÉNY!** – mindful merülés önmagunkban (workshop)

Róth Miksa színt hozott a fénybe az üveg festményeivel, amiken keresztül most önmagadba nyerekhsz majd betekintést. Ezen a workshopon mindful jelenlétel merülünk el a fényben. A programot Kovács Eszter, a Mat on the Moon alapítója vezeti. Jegyek online kaphatók, a jegyx1.hu felületén. Jegyár: 4000 Ft

12.15. | 18:00 TUTTI CANTABILE KARÁCSONYI KONCERT

December 15-én különleges vendégek töltik meg a múzeum földszinti kiállítóterét, kóruskoncerttel varázsolunk ünnepi hangulatot a múzeumba. A program ingyenes, de 1000 Ft-os, a múzeumot támogató jegy vásárlására lehetőség lesz a helyszínen, a program kezdete előtt.

12.16. | 11:00 **MŰVÉSZET ÉS MINDENNAPOK RÓTH MIKSÁNÁL.** Tárlatvezetés állandó kiállításainkon, Róth Miksa és családja egykori lakóhelyén a Nefelejcs utcában. A program során a család életébe és a művész munkásságába is betekintést nyújtunk. Jegyek online kaphatók, a jegyx1.hu felületén. Jegyár: 2000 Ft

01.06. | 11:00 A SZÍNEK MESTERE: RÓTH MIKSA MŰVÉSZETE A BELVÁROSBAN – városi séta

Sétánk során a belváros egy szeletét járjuk be, az Astoria és az Erzsébet tér között, ahol mozaikok és üveglablakok mesélnek nekünk a századfordulóról és Róth Miksa művészetéről. Jegyek online kaphatók, a jegyx1.hu felületén. Jegyár: 3000 Ft

01.13. | 11:00 **OTTHON CSIKÁGÓBAN** – városi séta. Városi sétánkon kilépünk a múzeum falain, és el is távolodunk az épülettől, felfedezzük a múzeumnak otthont adó Nefelejcs utcát. Megvizsgáljuk Külső-Erzsébetváros utcaserkezetét, házait, elmerülünk építéstörténetének izgalmas bugyaiban, hogy választ kapjunk arra a kérdésre, miért ide költözik a kor egyik legnagyobb művésze, Róth Miksa? Jegyek online kaphatók, a jegyx1.hu felületén. Jegyár: 3000 Ft

Szabad volt a színpad!

Erzsébetvárosban negyedik alkalommal rendeztek Szabad színpad! címmel könnyűzenei tehetséggutató versenyt fiatal előadóknak és zenekaroknak. Sokan behúzódtak a Király utcai művészeti és kulturális központba zenét hallgatni november 11-én, ezen az esős szombat délutánon, ahol minden fellépő három saját dalt adott elő, és a produkciókat követően részletes értékelést kaptak a zsűritől. A zsűritagok, Németh Juci énekes, dalszerző, Hegyi György, az Emil.RuleZ! alapítója, a Kőbányai Zenei Stúdió tanára és Balla Gergely, a Platon Karataev énekes, gitáros, szövegírója nagyon komolyan vették feladatukat. Javasoltak és véleményeztek, tették ezt a legnagyobb szeretettel, empátiával fordulva a fiatalok felé. S jövőre még a segítségüket is felajánlották.

A résztvevők magasra tették a szakmai mércét, csupa színvonalas produkciót láthatott a közönség. Karakteres, különleges, önazonos, hiteles, éteri, elgondolkodtató, üzeneteket hordozó, bulis, bohém, humoros percek egyaránt kaptunk. A szakmai zsűri döntése alapján idén a legnagyobb létszámú formáció, a Weinkillers nyerte el a részvételi jogot a Bondoró Fesztiválra, Balatonalmádiba. Zenéjükben a magyar, az ír és a cigány népzenei világ kava-

rog, a tánc, a bor szeretete jelenik meg, amolyan kurucos stílusban.

Portfólió fotózást nyert a misztikus hangulatot teremtő Re Va Dame. (A fellépést követően munkába indult, hogy beálljon egy kávéház pultja mögé, de hát, ilyen ez a popszakma.) Az énekesnő komoly, kiérlelt műsorral érkezett, éteri hangját bizonyára sokszor hallhatjuk még.

A Szelávi! Fesztivál fellépője lesz jövőre Temesi Blanka, aki egy szál gitárral állt a zsűri elé. Saját szorongásairól, magányról, szívtüreőről énekelt – vidáman.

Fellépti díjas koncertet szervezhet magának 2024-ben Heron Lane, akinek a mezőny legmagasabb szintű gitározását köszönhetjük. Eklektikus dalszerzési stílusát dinamikus gitártémák, álomszerű szövegek és érzelmes előadsmód egészítette ki. **tzs**

SZUSI SZERINT
Burai Lajoska káposztás
nokedlije, ahogy
a nagymamájától tanulta

Kerek kacajú, szép, megtermett legény a Lajoska. Tarnabodról költözött Pestre, cigány népzenei tanul, a rajkósoknál érettségizik idén, nagy hegedűs tehetség, már tanít is. Tekintete tüzes, szavajárása ízes. Csakúgy, mint a főztje. Kedvese is ezt bizonygatja, a beszédes nevű Kanalas Emília. Ő vendéglátós, egy bizonyos buja konyhán dolgozik, a Városligetnél.

Azt mesélik, Lajoska kamaszforma lehetett, állandóan éhes, mikor nekibuzdult főzni. A cigányoknál hagyomány, hogy mindig a háziasszony adagolja az ételt az asztalnál. Ezért aztán Lajoska – mikor hazament az iskolából – csak bámulta a hűtőt, bővölte a bekészített ételt, de nem evett, csak várta az édesanyját. Hogy szedjen neki. Egyszer aztán addig éhezett a teli hűtő előtt, addig hallgatta gyomra korgását, hogy eldöntötte, készít magának ennivalót. Lajoska nagyon szerette a húst szósszal, meg a főzős műsorokat a tévében. Talált ezt-azt a kamrában, hozzáfogott a főzéshez. Nem ment. A szószos cucc a kukába ment. Anya hazajött, megetette Lajoskát. Aztán egyszer, sok idő után, csudák csudájára, sikerült a pörkölt!

Figyelte hát a tévés szakácsokat tovább, ügyesedett, gyakorolt, kísérletezett. Ahogy most is. Lajoska szerint a jó étel ízes, erőteljes, pikáns és egyedi. A zenében sem szereti a kötöttséget, a kommerszet, a gagyit, annál inkább az igényes, műves, virtuóz muzsikát, tele improvizációval.

Lajoska és Emike ülnek szépen egymás mellett, mesélnek az otthon ízeiről, a töltött káposztáról, amit mindkettőjük anyukája máshogy készít: az egyik édes káposztából paradicsomosan, a másik vécseiből füstölt hússal. A lényeg, hogy a romák a fűszeresebb, zsírosabb ételeket kedvelik.

Náluk igazán túlzásba viszik a Karácsonyt, az asszonyok időben szabadságra mennek, hogy otthon megfőzhessék mindenki kedvencét. Halászlé, húsleves, rántott hús nélkül nincs ünnep, a hagyományos köretek helyett csak saláták kerülnek az asztalra, és a számtalan sült mellé készül tejszínes tészta rákkal, csirkével. Meg tonnányi sütemény.

Otthon Lajoska a szakács. Hazamegy a rajkósoktól, a hegedülésből, s Emikét, aki estig dolgozik, minden este vacsorával várja. A hús, meg a szósz a kedvenc, a pörköltbe rak valami extrát, borsót, gombát, efféléit. Szilveszterkor idén is főz lencsefőzeléket. Emike nem kedveli a lencsét, csak a Lajoskéát, mert az nagyon finom, talán a mustártól az.

A következő egytálételt Lajoska a nagymamájától tanulta, abból az időkből való, amikor nagyszülei szegények voltak. A savanyú káposztás nokedli remek választás másnapos gyomorra is, újévkor.

Kell hozzá 4 főre: 80 dkg lisztből, 3 tojásból nokedli, 1 szál kolbász, 30 dkg füstölt zsírszalonna, 60 dkg savanyú káposzta, 1 fej hagyma, fokhagyma, só, fűszerek.
A zsírszalonnát apróra vágjuk, lepirítjuk, a pörccöket félretesszük. Hagymát dinsz-telünk zsíron, s rádobjuk az átmosott, kifacsart savanyú káposztát. Hozzáadjuk a karikázott kolbászt, fűszerezzük, fedő alatt pároljuk. Összeforgatjuk a káposztát a nokedlivel, megszórjuk a pörccel, s kész.

Lashodoro!
Szusi

A novemberi számunkban megjelent keresztrejtvény megoldása: NEM KÉNE ENNYIRE SPÓROLNUNK A FÜTÉSSSEL.
A megfejtők közül Magyar Anna olvasónk nyert két jegyet az Örkény Színházba. Gratulálunk.
A mostani rejtvény megfejtését is az ujsag@erzsebetvaros.hu címre várjuk. Ebben a hónapban kedvezzen a szerencse önnek!

A POÉN 1. RÉSZÉ	A BŐR VEGYJELE KUTYÁT HERGEL	VAGYIS HINT	AMPER, RÖVIDEN UGYAN!	ZENÉLNI KEZDI!	TENYÉSZ- MÉN	PIACI SÚLY	ARRA A HELYRE TÖDÜL	LÁBBELT JAVÍTÓ	
RÉGES RÉGI									
KÖNNYEN BOMLÓ SZER- KEZETÜ			BÚTOR- RUGÓZAT ÓMAMA PÁRJA!						
A NAV-NAK FIZETŐ				SZÁNDÉ- KOZIK RÉGI ÚR- MÉRTÉK					
ARAB FE- JEDELEM			BOROS- ÜVEG KÁRTYA- MÚSZÓ						
ENERGIA, RÖVIDEN		HÓHÉR HARANGO- ZÁSSAL JELZIK				CÍMER- MADÁR DÁNIA NOB-JELE			
PITETŐL- TELÉKI!								PÁROSAN CSENI ALKONY UTÁNI	NYÁRI MUNKA A HATÁRBAN
NORVÉG AUTÓK JELZÉSE	ÁRU- LERAKAT BÜNÖS				A POÉN 2. RÉSZÉ PIHEN A GÜLYA			A TANULÓ VEZETŐ JELE RETTEG	FÖLDET FELOSZT
RÚDUGRÓ				ÓVODA, NÉPIES SZÓVAL ÖN					!
								HARÁNT, FERDE RANGOS, ELŐKÉLO	NÉPI(ES) DAL
HATÁRO- ZOTT NÉVELŐ			ÉTELSOR FOLYAMI ...! APRÓ HÁLFÁJ				HITELES MÉRTÉK LEVES- BETÉT!		
POTYOG									
AJÁN- DEKOZ		SOMOGYI VÁROS NÉMA ADÁS!				RÉGÉSZ ÖRÖME TÜKÖR SZÉLEI!		ÁSVÁNYI ANYAG GÉPHÁZ OLDALAI!	
SZORUL									
			PERZSEL BELÜL TÉPI!				FÉNYLIK IMAVÉGI!		
ÓDA- RÉSZLET!	I						FRISSEN MOSOTT (RUHA)		

GYERMEKREJTVÉNY

Derítsd ki, melyik erdei állat melyik ajándékot kapta!

Írj az ábra üres négyzeteibe 1 és 6 közötti egész számokat úgy, hogy minden sorban, minden oszlopban, az átlókban és a vastag vonalakkal határolt területeken belül minden szám egyszer forduljon elő!

Találd meg a két kép közötti öt apró különbséget!

Megfejtések: A: 3; B: 2; C: 1.

HELYISMERETI JÁTÉK

Erzsébetváros közelebről

Próbálják kitalálni, vajon hol készülhetett a fotó!
A megfejtés jelen esetben egy utcanev lesz.

Nem állítjuk, hogy a képünkön szereplő helyszínt könnyű felismerni, de a feladat nem is nagyon nehéz. Csupán egy éles szem, a sétálás öröme kell hozzá és egy csipet hajlam a flâneurségre. Hogy mit jelent ez a francia szó? Kószálót jelent. A kószáló igazi városi figura, aki sétái során nem csupán nézi, de látja is a várost, minden részében otthon érzi magát benne, elég alaposan ismeri is. Számára a város maga a titokzatos, felfedezni való természet, amelyben – bármilyen is legyen – gyönyörködik. Azt már csupán saját tapasztalatom alapján teszem hozzá, hogy a flâneur egyben valódi lokálpatrióta is, aki nem Kimegy, hanem Bemegy az utcára és ezzel lényegében meg is érkezett.

Megfejtőink között két színházjegyet sorsolunk ki.
Válaszukat az ujsag@erzsebetvaros.hu címre várjuk.

Erzsébetváros Önkormányzatának havonta megjelenő, ingyenes lapja.
Kiadja: Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatala.

A kiadásért felelős személy: Tóth János jegyző
1073 Budapest, Erzsébet krt. 6. | Tel.: 06 (1) 462-3100.
Megjelenik 38 000 példányban ISSN 2062-5812 | Online ISSN 2062-5898

Főszerkesztő: Barát József
Rovatvezetők: Bóka B. László, Buják Attila, Sándor Zsuzsanna, Török Zsuzsa Gyöngy | Fotó: Bazánth Ivola, Kissimon István | Olvasószerkesztő: Dalia László | Tördelés: Komornik Andrea
A szerkesztőség elérhetőségei: ujsag@erzsebetvaros.hu | Tel.: 06 (1) 462 3142.
Nyomda: PLEXprint Kft., 2131 Göd, Budai Nagy Antal utca 13.
Hirdetésekvétel: hirdetes@erzsebetvaros.hu.
A megjelent hirdetések tartalmáért és az azokban foglalt szolgáltatások, ajánlatok minőségéért, valóságtartalmáért a lap kiadója és az Erzsébetváros újság nem vállal felelősséget.

KIPUFOGÓ KLINIKA
KIPUFOGÓ, KATALIZÁTOR, FLEXIBIL
MŰSZAKI VIZSGA
1141. Bp. Fogarasi út 189.
Tel: 06/1-383-8055
www.kipufogo.hu